

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

А.Д. СОКОЛАЦ

ИЗВЈЕШТАЈ
О ИЗВРШЕЊУ ПРОИЗВОДНО-ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА
ЗА ПЕРИОД 01.01.-31.12.2019.године

СОКОЛАЦ, фебруар 2020. године

Садржај

Увод.....	1
1. Сјеменско - расадничка производња.....	6
2. Шумско-узгојни радови.....	8
3. Заштита шума и шумског земљишта.....	11
Шумске штете.....	11
Заштита шума од инсеката и биљних болести.....	12
Шумски пожари.....	13
4. Производња и реализација шумских дрвних сортимената.....	14
5. Стање залиха шумских дрвних сортимената.....	19
6. Ловство.....	22
7. Сертификација шума.....	23
8. Уређивање шума и рад Истраживачко-развојног и пројектног центра.....	24
9. Рад Центра за газдовање кршом.....	24
10. Радна снага.....	25
11. Инвестициона улагања.....	26
12. Финансијски резултат пословања.....	27
13. Преглед потраживања.....	31
14. Преглед обавеза.....	34
15. Ванбилансна евиденција.....	40
Закључци.....	41

Табеларни преглед

Табела 1.1 и 1.2 – производња садног материјала.....	1
Табела 1.3 – шумско-узгојни радови.....	4
Табела 2 – заштита шума.....	15
Табела 2.1 – шумске штете.....	16
Табела 2.2 – шумски пожари.....	21
Табела 3	
- Сјеча.....	25
- Привлачење.....	28
- Реализација.....	31
Табела 3.1 – извршени обим сјече и производње.....	34
Табела 4 – стање залиха шумских дрвних сортимената.....	39
Табела 5 – реализација шумских дрвних сортимената по правцима пласмана.....	42
Табела 5.1 – остварена реализација шумских дрвних сортимената.....	48
Табела 5.1.1-упоредни показатељи реализације шумских дрвних сортимената.....	53
Табела 5.2 – преглед реализације из редовних и ванредних сјеча.....	81
Табела 6 - преглед укупне реализације.....	95
Табела 7 - инвестициона улагања.....	96
Табела 8 - радна снага.....	128
Табела 8.1 – радна снага по врстама радног односа.....	131
Табела 9 - расходи.....	132
Табела 10 – формирање и расподјела укупног прихода.....	134
Табела 11.1 – биланс успјеха.....	135
Табела 11.2 – биланс стања.....	138
Табела 11.3 – биланс токова готовине.....	142
Табела 11.4 – извјештај о промјенама у капиталу.....	143
Табела 11.5 – биланс стања по организационим дијеловима	144
Табела 12 – образовање и стручно усавршавање.....	145

УВОД

Шуме су најкомплекснији природни системи, оне су најважнија компонента животне средине и детерминанта њеног квалитета. Шума као природни ресурс, представља значајан фактор стабилности климатских елемената и појава и на тај начин врши велики утицај на стабилност свих екосистема. Поред ублажавања климатских промјена које озбиљно пријете да угрозе човјечанство, шуме имају огроман значај у стварању кисеоника и пречишћавању ваздуха. Оне такође регулишу количину и распоред падавина, утичу на квалитет воде на Земљи, спрјечавају поплаве, ерозије и клизишта, побољшавају хранљивост и плодност земљишта.

Шуме представљају најважнији извор биолошког диверзитета и имају кључну улогу у одржавању еколошких процеса и еколошке равнотеже на локалном, регионалном и глобалном нивоу, штитећи осјетљиве екосистеме, сливове и изворишта вода, и представљајући "складиште" биолошких ресурса и генетског материјала неопходног за производе биотехнологије.

Према томе, шуме пружају вишеструке користи: обезбјеђују сировине за обновљиве и еколошки здраве производе и имају важну улогу у економском благостању, биолошкој разноврсности, битне су за развој еколошких, заштитних, туристичко-рекреационих, здравствених и културних услуга, а такође су и стуб одрживог развоја сваког друштва.

Постоји широк круг учесника који имају интерес у шумарском сектору, а који су у мањој или већој мјери повезани са стањем шума и шумарског сектора. Бројне интересне стране укључују: власнике и кориснике шума (приватни власници шума, јавно предузеће шумарства, национални паркови и други), произвођаче и прерађиваче шумских производа (дрвна индустрија и индустрија целулозе, мала предузећа и занатске радње, предузећа за извођење радова у шумарству, произвођачи еколошки здраве хране, пољопривредни произвођачи и др.), кориснике здравствених и рекреационих функција шума, туристичке организације, локалне заједнице и становништво посебно у руралним подручјима, кориснике ловних и рибарских подручја, владине и невладине организације, као и појединце.

Због свега наведеног газдовање, очување и одрживи развој шумских ресурса треба да буду свеобухватни и засновани на процјенама економских и некономских вриједности шумских добара и услуга.

Законом о шумама донесеним од стране Скупштине РС („Сл. гласник РС“ број 75/08 од 15. августа 2008. године) и Измјенама и допунама Закона о шумама („Сл. гласник РС“ број 60/13 од 18. јула 2013. године), посматрано са правног и економског становишта дефинисано је мјесто и улога ЈПШ „Шуме Републике Српске“ ад Соколац. Чланом 4. став 1. Закона регулисано је да "шумама и шумским земљиштем у својини Републике управља и газдује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде". Управљање и газдовање шумама и шумским земљиштем у својини Републике је дјелатност од општег интереса.

Законом о измјенама и допунама Закона о шумама је регулисано да „Министарство врши контролу и праћење извршених радова Јавног предузећа шумарства и прави годишњу анализу активности, са оцјеном рада и приједлогом мјера у погледу даљег коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања“ (члан 31. став 5 Закона о шумама).

Законом је, даље регулисано да дио послова газдовања шумама и шумским земљиштем (коришћење шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања), обавља ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац на основу посебног уговора који закључује са Министарством уз претходну сагласност Владе РС.

У складу са чланом 32. и 33. Закона о шумама ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац је дана 23.11.2009. године, потписало **Уговор о коришћењу шума и шумског земљишта у својини Републике Српске укључујући обавезу одржавања**, са Министарством уз претходну сагласност Владе. Уговор је закључен на период од педесет (50) година, са могућношћу његовог продужавања, ограничавања или одузимања права коришћења дијела или свеукупних шумских ресурса, у складу са одредбама овог Уговора и одговарајућих законских прописа (члан 19. Уговора).

ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац остварује уговорна права на начин који одговара природним законитостима шумског екосистема, као и мјерама које омогућавају његову интегралну заштиту, одрживост биолошке равнотеже и биодиверзитета, а по основу провођења мјера којима се побољшава еколошка, економска и социјална функција шумског екосистема.

Чланом 34. и 35. Закона регулисана су права и обавезе Предузећа као корисника шума, а то су првенствено:

- заштита шума,
- чување шума,
- израда и спровођење планских докумената (израда годишњег плана газдовања, извођачких пројеката),
- производња шумског репродукционог материјала,
- гајење шума,
- коришћење шума и осталих шумских производа,
- изградња и одржавање шумских путева и других објеката,
- унапређење општекорисних функција шума,
- вођење евиденција о шумама,
- обезбјеђење средстава за одржавање и заштиту шума,
- издвајање, уређење и унапређивање стања у постојећим сјеменским објектима,
- чување и одржавање граничних ознака између шума у својини Републике и шума у приватној својини,
- заштита шума од пожара и
- други послови одређени Законом и прописима донесеним на основу Закона.

Предузеће има обавезу очувања и увећања вриједности шума, обезбјеђења услова за развој и остваривање општекорисних функција шума, остварења најбољег економског ефекта, као и усклађивање својих планова и активности са плановима и активностима других корисника природних добара који обављају привредну дјелатност у оквиру истог подручја.

Предузеће, као корисник шума и шумског земљишта је дужно да:

- осигура економску функцију шума обезбјеђењем трајности приноса од дрвета и осталих производа и функција шума,
- повећава учешће шума високог узгојног облика у укупном шумском фонду,
- повећа површине под интензивним засадима ради повећања производње дрвета,
- преводи деградиране шуме у високе шуме уколико то еколошки услови дозвољавају,
- обезбјеђује природни начин обнављања и вјештачко подизање шума у складу са еколошким условима и
- обавља друге послове који доприносе развоју и очувању шума.

ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац има право интегралног коришћења шума и шумског земљишта ради стицања добити што подразумијева:

- производњу и промет шумских дрвних сортимената,
- производњу и промет шумског репродуктивног материјала,
- сакупљање, производњу и промет осталих шумских производа,
- експлоатацију камена, пијеска и шљунка за своје потребе,
- управљање ловиштима и
- друге дјелатности у вези са интегралним коришћењем шума и шумског земљишта у складу са Законом.

Стратегија развоја шумарства за период 2011. до 2021. године која представља документ којим се подстиче развој сектора шумарства као дио привредног и руралног развоја ради стварања и одржавања запошљавања, заштите природне околине и шумског наслеђа и обнове оштећених шума, побољшања еколошких, економских и социјалних функција шума, подстицања еколошких вриједности дрвета и осталих шумских производа, обезбјеђења комплементарности дрвне индустрије, чија израда је у надлежности ресорног Министарства, разматрана је и усвојена на 15. сједници НСПС одржаној 22.02.2012. године.

Стратегијом развоја шумарства је дефинисано 7 принципа развоја сектора шумарства:

1. Интегрално екосистемско планирање мултифункционалности шумских екосистема;
2. Повећање површине шума, производности и квалитета залихе и прираста;
3. Оптимално коришћење укупних потенцијала шумских екосистема у складу са потребама друштва;
4. Усаглашеност, поштивање и примјена домаћег и међународног законодавства;
5. Одрживо коришћење укупних шумских ресурса уз заштиту животне средине и очување биодиверзитета;
6. Очување и побољшање здравственог стања шума;
7. Побољшање квалитета образовања, обуке, информација, ангажовања кадрова и научно-истраживачког рада.

Стратешки и специфични циљеви одрживог развоја шумарства Републике Српске који произилазе из принципа одрживог развоја сектора шумарства су:

1. Управљање шумама засновано на закону, ефикасним и ефективним стандардима одрживог газдовања.
2. Повећање економског доприноса шумарства друштвеном и руралном развоју Републике Српске.
3. Екосистемско газдовање шумама, очување животне средине, заштита природе и биодиверзитета.
4. Одрживи развој шумарског сектора уз оптимално коришћење полифункционалних потенцијала шумских екосистема у складу са потребама и у тим оквирима, развој и унапређивање појединих функција шума и дјелатности.
5. Одрживи развој приватног шумарства и унапређење стања приватних шума.
6. Очување заштитних шума и шума посебних намјена.
7. Узгој, заштита дивљачи и развој ловства и ловног туризма.
8. Брига о развоју дрвне индустрије, ланца и тржишта дрвних производа.
9. Брига о развоју осталих дјелатности везаних за шуме и шумарство.
10. Образовање кадрова за провођење одрживог управљања сектором и газдовања шумама и развој научно–истраживачког рада.
11. Развој односа са јавношћу, промоција шумарства и производа шума.
12. Обезбјеђивање финансијских средстава за спровођење Стратегије у циљу повећања доприноса сектора шумарства укупном економском и друштвеном развоју Републике Српске.

Чланом 28. Закона регулисано је да Јавно предузеће шумарства доноси годишњи план газдовања шумама у својини Републике који мора бити у складу са Шумскопривредним основама.

Производно-финансијски план за 2019. годину је, у складу са Статутом Јавног предузећа шумарства "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, усвојила Влада РС (у функцији скупштине Предузећа) 28.03.2019. године, а на приједлог Надзорног одбора Предузећа. Урађен је на основу "Смјерница", односно заједничких елемената за израду Производно-финансијског плана, заснованих на законским прописима, одредбама шумскопривредних и ловних основа, годишњим плановима газдовања и пројектима за извођење.

Статутом ЈПШ "Шуме Републике Српске" одређена је обавеза редовне контроле и праћења извршења планских задатака. Редовно се мјесечно прати и анализира динамичко извршење планских обавеза у сјечи, привлачењу до камионског пута, отпреми и стање залиха шумских дрвних сортимената, тромјесечно и осталих натуралних показатеља (узгој, заштита, реализација и др.), а за пола и цијелу планску годину, поред наведених и финансијски ефекти.

Своју дјелатност на узгоју, заштити, искоришћавању шума и осталих шумских производа, узгоју и заштити дивљачи у додијељеним ловиштима, пројектовању и научно-истраживачком раду, ЈПШ "Шуме Републике Српске" остварује у шумама следећих карактеристика, на основу података из катастра шума који је урађен на дан 31.12.2018. године:

Катастар свеукупних дрвних маса у државним шумама по ширим категоријама шума

Категорија шума	Површина ha	Залиха свеукупне дрвне масе		Просјечни годишњи прираст		Планирана сјеча (просјечна) ha	Извршена сјеча (у 2018.г.) m ³
		m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha		
Високе шуме са природном обновом	471 428	157 951 359	335	3 707 248	8	2 708 437	2 470 724
Високе деградирание шуме	19 382	3 771 699	195	79 532	4	190 449	16 445
Шумске културе	53 077	8 910 363	168	447 254	8	140 178	104 680
Изданачке шуме	216 488	25 303 829	117	947 889	4	317 376	138 999
Површине подесне за пошумљавање и газдовање	165 721						
Површине неподесне за пошумљавање и газдовање	63 815						
Узурпације	20 838						
Укупно	1 010 748	195 937 250	258	5 181 923	7	3 356 440	2 730 848

Шуме и шумско земљиште у Босни и Херцеговини се простиру на површини од 2 709 800 ha, што чини 53% површине државе. Од те површине око 20 % се налази у приватном власништву. Високе шуме, високе деградирание шуме и изданачке шуме се простиру на 81,5% површине. Од те површине чак 33,9 % чине изданачке шуме које су настале као посљедица чистих сјеча на великим површинама у високим шумама у доба аустроугарске анексије, те честих ратова на овим просторима. На девастацију шума нису толико штетно утицали ратови колико су то послератни периоди када се шума експлоатисала са великим интензитетом.

У контексту тога треба посматрати и стање шумског фонда Републике Српске које се огледа у томе да се од укупне површине од 1 310 215 ha, у државном власништву налази 1 010 748 ha или 77 % свих шума Републике Српске. У оквиру државних шума знатан дио односи се на површине подесне и неподесне за пошумљавање и газдовање, те изданачке шуме (44 %). Због претходно наведеног, намеће се обавеза свих, а посебно Предузећа, редовног пошумљавања подесних површина, те провођења мелиоративних радова у изданачким и високим деградираним шумама чиме се исте преводе у виши узгојни облик.

Залихе свеукупне дрвне масе у високим шумама са природном обновом износе 335,05 m³/ha, односно око 235 m³/ ha нето дрвне масе.

Залихе у шумским културама износе просјечно 167,88 m³/ha свеукупне дрвне масе, уз напомену да је залиха далеко већа јер су у површину урачунате и културе испод таксационог прага, а за њих немамо дрвну масу.

Залиха у високим деградираним шумама износи 194,60 m³ свеукупне дрвне масе по 1 ha, а у изданачким шумама 116,88 m³ свеукупне дрвне масе по 1 ha.

Просјечни годишњи прираст у свим категоријама шума којима газдује Предузеће је 6,81 m³/ha свеукупне дрвне масе.

Залиха свеукупне дрвне масе у доба уређивања, увећана за прираст и упоређена са пробном дознаком је основ за одређивање висине сјеча, односно етата.

Отвореност шума и шумског земљишта износи 9,48 km на 1000 ha. Градња нових путева током ратног и поратног периода је била незнатна, а углавном је улагано у поправке и одржавање постојећих путева. Улагања у изградњу и реконструкцију шумских камионских путева заслужују посебну пажњу, не само када је ријеч о државним шумама него и о свим другим шумама и шумским земљиштима Републике Српске. Разлози томе су вишеструки. Због ниске отворености

шума етат се не реализује на цијелој површини шумскопривредних подручја. Ниска отвореност шума има за посљедицу повећање транспортних дистанци у фази примичања и привлачења израђених дрвних сортимената, те с тим у вези, повећање трошкова транспорта и обима штета изазваних примјеном механизације. Због ниске отворености, отежане су мјере заштите шума, посебно од пожара, недовољно су валоризоване услужне користи и општекорисне функције шума, успорен је развој руралних подручја. Самим повећањем отворености шума повећала би се активност на прикупљању споредних шумских производа. У склопу ИРПЦ-а у оквиру секције за путеве врши се израда инвестиционо-техничке документације за градњу нових и реконструкцију постојећих камионских путева. У 2018. години инжињери ИРПЦ-а су вршили презентацију отварања шумских комплекса примарном и секундарном мрежом путева и све је више организационих дијелова који се одлучују на овај вид планирања и градње путне мреже. Отварање до сада неотворених шумских комплекса у првим годинама свакако не може дати неки видљив финансијски ефекат, јер је углавном ријеч о сјечама у презрелим састојинама или састојинама лошијег квалитета, али ефекти ових отварања ће се видјети након два-три уређајна периода, како кроз јефтинију експлоатацију тако и кроз побољшање квалитета тих састојина, а то нам је са шумарског становишта примарни циљ, уз напомену да се са њим обезбјеђује трајност прихода, са тенденцијом да се исти и повећа у смислу повећања приноса дрвне масе.

Приватне шуме су дуго времена биле потиснуте на маргине шумарства у стручном и друштвеном погледу. Приватне шуме заузимају 23% површине шума и шумских земљишта у Републици Српској или око 11% од укупне површине Републике. Приватне шуме су подијељене на 600.000 катастарских честица у посједу око 340.000 власника. Стање приватних шума је незадовољавајуће прије свега у погледу узгојног облика: учешће високих шума је око 35%, изданачких 64%, а остатак се односи на високе деградиране шуме, шумске културе те подручје крша и голети. Такво стање узгојних облика утиче на изразито неповољну структуру, како по показатељима производности и квалитета тако и по степену очуваности. Залихе су знатно мање од нормалних, што за собом повлачи у просјеку смањење запреминског прираста, а самим тим и приноса дрвне запремине. Сложене друштвене прилике у задњих тридесетак година утицале су на појаву озбиљне девастације и крчења приватних шума. Вршење стручних услуга у приватним шумама повјерено је ЈПШ „Шуме Републике Српске“.

За Републику Српску шуме и поред горе наведених недостатака представљају један од најзначајанијих привредних ресурса који треба да подстиче привредни развој Републике, обезбјеђује запошљавање и социјалну сигурност становништва и то нарочито у руралним срединама.

Послови, мјере, задаци и активности у 2019. години свих организационих дијелова и Предузећа у цјелини су првенствено усмјерени на чување и заштиту шума, његу и одржавање постојећих шумских култура, нова пошумљавања, унапређење и развој сјеменско-расадничке производње, искоришћавање шума (сјеча, израда, привлачење и реализација шумских дрвних сортимената) у складу са реалним могућностима шумских састојина и одредбама шумско-привредних основа, приоритетна инвестициона улагања, унапређење стања у ловиштима којима газдују шумска газдинства, као и на пружање квалитетнијих и правовремених стручних услуга у газдовању приватним шумама.

Извјештај о извршењу Производно – финансијског плана за период 01.01 – 31.12.2019. године представља консолидовани збир извјештаја свих организационих дијелова и обухвата следеће сегменте:

- 1. Сјеменско – расадничка производња,**
- 2. Шумско – узгојни радови,**
- 3. Заштита шума и шумског земљишта,**
- 4. Производња и реализација шумских дрвних сортимената,**

5. Стање залиха шумских дрвних сортимената,
6. Ловство,
7. Сертификација шума,
8. Уређивање шума и рад Истраживачко-развојног и пројектног центра,
9. Рад Центра за газдовање кршом Требиње,
10. Стање радне снаге,
11. Инвестициона улагања,
12. Финансијски резултат пословања.

1. СЈЕМЕНСКО-РАСАДНИЧКА ПРОИЗВОДЊА

Већина сјеменско-расадничке производња обавља се у "Центру за сјеменско-расадничку производњу" Добој /ЦСРП/, који је и формиран у циљу очувања генофонда шума Републике Српске и његово одрживо коришћење за производњу квалитетног сјемена и садног материјала. Остваривање ове функције шума је увелико олакшано изградњом Сјеменског центра у расаднику "Станови" у Добоју, чиме је Предузеће активно укључено у токове савременог шумарства. У прилог томе иде и набавка постројења за индустријску производњу контејнерских садница и система за наводњавање растилишта, која је реализована донаторским средствима Пројекта одрживог газдовања шумама и крајолицима, чије активности финансира Глобални фонд за заштиту животне средине /GEF/ путем Свјетске банке. Коришћењем савремене линије за производњу садница значајно се побољшава квалитет садног материјала. Мањи дио сјеменско-расадничке производње се одвија у „Центру за газдовање кршом“ Требиње у коме је произведено 19 570 садница, што је 0,22% укупно произведених 8 879 770 садница.

За извршење плана производње припреме су почеле у јесен 2018. године када су извршене припреме земљишта за сјетву сјемена и пикирање садница. У складу са планом сјетве шумског и хортикултурног садног материјала за 2018. годину, извршена је сјетва сјемена шумског и хортикултурног садног материјала, на површини од 1,98 ha или 74 % од укупне планиране површине (2,67 ha). Значајне површине планиране за производњу житарица нису посијане, у складу са смјерницама Предузећа за преорјентисање на производњу љековитог биља. Укупно је посијано 3.114,50 kg сјемена или 80 % у односу на цјелокупну планирану количину сјемена (3.901,20 kg).

Осим сјетве извршено је и побадање резница тополе и врбе у количини од 19.231 комада, што представља 96% планиране количине (20.000 ком).

Са производњом садница тополе и подизањем засада тополе прави се значајан искорак у шумарском сектору Републике Српске. Тестни засади подигнути су у ШГ Градишка на укупној површини од 10 ha. Ови засади ће се користити за тестирање и праћење производности клонова : *Populus deltoides* клон S 1-8, *Populus deltoides* клон S 6-36, *Populus deltoides* клон 478 (NS-2), *Populus e/a* клон I-214. Садња је извршена техником нормалне садње садницама старости 1/1, квадратног распореда размака 4,25 x 4.25 m. Сви радови су рађени уз континуирану сарадњу са стручњацима „Института за низијско шумарство и животну средину“ из Новог Сада.

Изградњом сјеменског центра обезбиједили су се услови за дугорочну и стабилну производњу сјемена и садног материјала шумског дрвећа, воћкарица, хортикултурних и медоносних врста. Подизање сјеменског центра у Добоју представља савремен корак према развијеном шумарству Европске уније, као и основу на коју се могу надограђивати модерни системи и технологије осталих области савременог шумарства.

Укупна производња садног материјала закључно са 31.12.2019. године износи 8.879.770 комада или 72,5% од планираних 12.243.630 садница на нивоу ЈПШ „Шуме РС“. У следећој табели дати су подаци о количинама произведеног шумског и хортикултурног садног материјала:

Извјештај о извршењу производно-финансијског плана за 2019. годину

Ред. бр.	Врста садног материјала	План	Извршење 01.01.-31.12.	Извршење/ План
1.	Четинари	11.085.500	7.854.379	71
2.	Лишћари	883.300	762.044	86
3.	Воћкарице	88.400	52.098	59
Укупно шумски садни материјал		12.057.200	8.668.521	72
Укупно хортикултурни садни материјал		265.620	211.244	80
Свеукупно садни материјал		12.322.820	8.879.765	72

Учешће производње контејнерског садног материјала у укупној производњи

- Класична производња7.346.034 комада (82,73 %)
- Контејнерска производња 1.533.731 комада (17,27 %)

УКУПНО : 8.879.765 комада (100 %)

Реализација садног материјала је извршена са 1.960.181 комада садница или са 39% од планиране количине.

Категорије садног материјала	План реализације 31.12.2019. (ком)	Извршење реализације 31.12.2019. (ком)	Индекс извршења (%)
Сјемениште четинара	2.922.260	870.087	30
Пикириште четинара	1.486.970	669.345	45
УКУПНО ЧЕТИНАРИ	4.409.230	1.539.432	35
Сјемениште лишћара	540.450	383.005	71
Пикириште лишћара			
Воћкарице	33.800	11.388	34
Лишћари вегетативно	27.810	13.301	48
УКУПНО ЛИШЋАРИ	602.060	407.694	68
ШУМСКИ	5.011.290	1.947.126	39
ХОРТИКУЛТУРНИ	19.000	13.055	69
СВЕУКУКУПНО	5.030.290	1.960.181	39

У односу на прошлу годину реализација садног материјала је извршена са 62%.

КУПЦИ	РЕАЛИЗАЦИЈА 2018.год (ком)	РЕАЛИЗАЦИЈА 2019.год (ком)	Индекс 2019/2018(%)
ОРГАНИЗАЦИОНИ ДИЈЕЛОВИ ЛПШ	2.675.836	1.754.005	65,55
ФИЗИЧКА ЛИЦА (малопродаја)	25.164	55.216	219,42
ОСТАЛИ (друга правна лица)	451.178	150.960	33,46
УКУПНО	3.152.178	1.960.181	62,18

Шумска газдинства, која су највећи купац садног материјала (89,5% од укупне реализације), преузела су 34,45% мање садног материјала у односу на претходну годину. Мања испорука садног материјала за 66,54 индексних поена у односу на прошлу годину је остварена ка другим правним лицима (7,7% од укупне реализације), док је једино повећање забиљежено код физичких лица и то 119,42 % веће у односу на прошлу годину (2,8% од укупне реализације).

Када је у питању реализација по врстама садног материјала, 3 четинарске и 3 лишћарске врсте учествују у укупној реализацији са 90 %. Од четинарских садница то су смрча, бијели бор и црни бор, а од лишћарских храст китњак, горски јавор и багрем.

Иако је учешће лишћарског садног материјала у односу на 2018 годину повећано (за 0,9 индексних поена) и даље реализација лишћарских садница није задовољавајућа, јер

реализованом шумском садном материјалу учествују са 15,5%, што је и даље недовољно и поново треба инсистирати на пошумљавању лишћара у чистим четинарским састојинама и тежити да њихова заступљеност буде 30 %.

ВРСТА САДНОГ МАТЕРИЈАЛА	РЕАЛИЗАЦИЈА 31.12.2017 (ком)	РЕАЛИЗАЦИЈА 31.12.2018 (ком)	РЕАЛИЗАЦИЈА 31.12.2019 (ком)	Индекс 2019/2018 (%)
Смрча	966.718	1.087.181	391.306	35,99
Црни бор	798.752	903.784	635 744	70,34
Бијели бор	340.489	561.584	442 709	78,83
Храст китњак	105.471	98.480	171.600	174,25
Горски јавор	80.501	119.503	100.674	84,24
Багрем	46.318	50.541	31.542	62,41
Ост. садни мат.	248.016	331.105	186.606	56,36
УКУПНО	2.586.265	3.152.178	1.960.181	62,18

2. ШУМСКО - УЗГОЈНИ РАДОВИ

Шумскоузгојни радови нису извршени у планираном обиму, тако да извршење износи 67 % планираних вриједности радова. У односу на 2018. годину, укупна вриједности шумскоузгојних радова је већа за 17%.

Улагања у шумскоузгојне радове просте репродукције извршена су са 85% у односу на план. Посматрано по појединим радовима наводимо следеће:

- Припрема земљишта за природно подмлађивање је планирана на површини 2.386 ха, а остварена је на површини 2.272 ха (95%).
- Пошумљавање садњом садница је планирано на површини од 212 ха, а пошумљено је 228 ха или 108%.
- радови у културама насталим садњом и сјетвом извршени су и то попуњавање са 121%, прашење и окопавање са 103 %, а чишћење од корова са 101%.

Када су у питању радови који се финансирају из проширене репродукције односно улагања у високе деградираних шуме, изданачке шуме и голети способне за пошумљавање, обим ових радова је 44 % планираних улагања вриједносно. На овако велики подбачај највише је утицала чињеница да је ЦГК Требиње планирао да изврши радове проширене репродукције у износу од 2.178.142 КМ, а није извршено ништа. Кад би се из плана изузела планирана средства ЦГК, радови проширене репродукције би били остварени са 75 %, а целокупно извршење шумскоузгојних радова би било 82 %. Разлог неизвршења радова проширене репродукције је најдиректније везан за недовољан додијељени износ финансијских средстава која су прикупљена по основу надокнаде за унапређивање општекорисних функција шума по Закону о шумама, чланови 87. 88. и 91. Уговор о кориштењу ових средстава за 2018. годину је потписан крајем 2018. године на укупан износ од 701.524 КМ, од чега за шумскоузгојне радове 433.480 КМ, са роком извршења радова до краја 2019. године. Мањи дио радова је урађен у 2018. години, а у 2019. години из ових извора су финансирани радови укупне вриједности 349.552 КМ, од чега 307.425 КМ по Уговору о кориштењу средстава за 2018. годину и 42.127 КМ по уговору за 2019. годину.

Главна подршка друштвене заједнице сектору шумарства огледа се у издвајању средстава посебних намјена за шуме и ова средства би требало да осигурају ефикасан, транспарентан и одржив модел финансирања шумарства Републике. У претходним годинама у овој области је био присутан низ проблема, прије свега неизвјесност у погледу обима средстава посебних намјена за шуме који се из Буџета РС планира утрошити у области шумарства, необезбијеђеност континуитета и правремености додјеле средстава, непознавање приоритета улагања, неизвјесност начина и рокова плаћања исл. Значајно би било да се у наредним годинама повећа износ додијељених средстава из извора надокнаде за унапређивање општекорисних функција шума, као и додјела (уплата) тих средстава прије завршетка сезоне шумскоузгојних радова, односно прије истека

текуће године за коју се дају та средства. У свим напреднијим и уређенијим државама врши се подстицање шумарства за повећање шумског фонда, јер се тиме поред очигледног улагања у привредни ресурс врши улагање и у смислу свих других функција (социјалних и заштитних) које шума пружа.

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је у 2019. години извршила ревизија учинка „Управљање средствима посебних намјена за шуме“. Урађен је Ревизорски извјештај са јасним препорукама Влади РС, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде РС и ЈПШ Шуме РС као кориснику шума. Управа Предузећа је урадила Акциони план за реализацију препорука и одржала заједнички састанак са представницима Владе РС и ресорног министарства ради проналажења начина за ефикасније управљање намјенским средствима за шуме у складу са законом и датим препорукама, што би требало да утиче да се ова средства у већем обиму враћају у Предузеће, чиме ће и обим шумскоузгојних радова који се односе на радове проширене репродукције бити значајно већи.

Предузеће је дио улагања од 1.920.333 КМ у проширену репродукцију финансирало из властитих извора и из средстава надокнаде за коришћење шума (средства просте репродукције).

Од укупно 704 ха пошумљених површина 228 ха се односи на просту, а 476 ха на проширену репродукцију. Засађено је укупно 2.073.560 садница од планираних 2.356.520 садница или 88%. Укупно је посађено више садница него што је преузето од ЦСРП Добој, а томе је разлог одређена количина садница која се није успјела засадити у јесен 2018. године, те су те саднице утрапљене и посађене у прољеће 2019. године.

Укупна вриједност шумскоузгојних радова је 7.980.441 КМ.

Обим и вриједност шумско-узгојних радова у поређењу са планом и претходном годином се види из следеће табеле:

Р. Б.	Фаза рада	Јед. мјере	Планирано 2019.			Извршено 2018.			Извршено 2019.			% извршења					
			Проста репр. шума	Прош репр. шума	Укупно	Проста репр. шума	Прош репр. шума	Укупно	Проста репр. шума	Прош репр. шума	Укупно	7/1	8/2	9/3	7/4	8/5	9/6
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Припрема земљишта за природно подмлађивање	ha	2386		2386	2015		2015	2272		2272	95		95	113		113
1	Подмлађивање	ha	212	626	838	249	381	630	228	476	704	108	76	84	92	125	112
2	Пошумљавање садњом садница	ha	0		0				0								
3	Пошумљавање сјетвом сјемена	ha	55	137	191	72	46	118	66	86	152	121	63	80	92	187	129
4	Попуњавање култура насталих садњом и сјетвом	ha	73	226	299	76	14	91	76	53	129	103	24	43	99	371	142
5	Прашење и окопавање	ha	340	401	741	290	199	488	342	251	593	101	63	80	118	126	121
6	Чишћење од корова и непожељних врста	ha	847	84	931	456		456	474	2	476	56		51	104		104
7	Прореде у културама	ha	5717		5717	5664		5664	5455		5455	95		95	96		96
8	Њега шумских састојина	ha		782	782		1199	1199		585	585		75	75		49	49
9	Мелиорација изданачких шума	ha	603	1753	2357	728	1042	1771	682	1392	2074	113	79	88	94	134	117
10	Количина садница (у хиљадама)	ком	6723	5213	11936	5123	1683	6806	5711	2270	7980	85	44	67	111	135	117
11	Вриједност радова (у хиљадама)	КМ															

3. ЗАШТИТА ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА

Значај чувања и заштите шума и шумског земљишта није потребно посебно истицати. Поред привредног и економског значаја, далеко је већи значај који шуме пружају кроз своје општекорисне функције, а које се огледају у утицају шума на остваривање повољног режима вода, спречавање ерозије земљишта, повећање квалитета питке воде, производњу кисеоника, стварање повољних услова за туризам, рекреацију и друге користи.

Због тога послови на заштити шума од бесправних сјеча и бесправног присвајања шума и шумског земљишта, од пожара, биљних болести, штетних инсеката и од штетног дјеловања дивљачи и стоке, заслужују посебну пажњу и траже сталну мобилност и одговорност у њиховом извршавању.

Трошкови заштите шума у 2019. години у Јавном предузећу шумарства "Шуме Републике Српске" износили су укупно 11.483.947 КМ. По структури тај износ чине следећи трошкови:

Чување шума (чуварска служба)	10 453 512 КМ
Заштита шума и објеката од пожара	73 205 КМ
Заштита шума од инсеката	194 768 КМ
Заштита шума од биљних болести	17 031 КМ
Заштита дивљачи и ловних објеката	663 154 КМ
Заштита шума од елементарних непогода	17 403 КМ
Остали видови заштите	64 874 КМ
Укупно	11 483 947 КМ

Шумске штете

У току 2019. године поднесено је укупно 2 007 пријава за шумске штете, од тога 23 % кривичних и 77 % прекршајних пријава.

Причињене штете у 2019. години су за 3 % веће од штета причињених у претходној години (21% посматрано финансијски). Од укупно причињених штета за 58 % су поднесене пријаве (посматрано количински у м³).

И даље је веома мали број ријешених пријава, тако да је проценат наплаћених штета у односу на оне за које су поднесене пријаве свега 3 %, а један од разлога је и дужина судских поступака. Бесправне сјече представљају велики проблем Јавном предузећу, а највеће су у ШГ Јахорина 6.665 м³ што представља 41% укупно евидентираних штета у Предузећу. Значајније штете су и у ШГ Бања Лука 1.395 м³ (8,7 % укупних штета на нивоу Предузећа), ШГ Романија 1.287 м³ (8%) и ШГ Борја 1.038 м³ (6,5%).

Година	Укупна евидентирана штета		Пријаве - текуће године								
			Поднесено				У поступку		Ријешено		Наплаћено
	м ³	КМ	Број		Величина штете		Кривичне пријаве	Прекршајна пријава	Кривична пријава	Прекршајна пријава	
			Кривична пријава	Прекршајна пријава	м ³	КМ					КМ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2018.	15 583	2 153 313	502	1 597	12 113	1 700 800	480	1 269	22	328	31 807
2019.	16 089	2 600 019	463	1 544	9 351	1 287 323	432	1 167	31	377	34 516
Индекс 19/18	103	121	92	97	77	76	90	92	141	115	109

Из горе наведених података видљиво је да је заштита шума од бесправних сјеча и даље велики проблем ЈПШ, тако да се намеће општи закључак да се овом сегменту заштите шума треба посветити још већа пажња. За ублажавање ових негативних појава интензивирана је сарадња са институцијама система (МУП, тужилаштво, суд) како би се убрзало рјешавање пријава за шумске штете. Оштријим и бржим кажњавањем починилаца шумских штета ова пошаст би се значајно смањила, ако не и потпуно зауставила.

У контексту заштите од бесправних сјеча, бесправног присвајања готових шумских дрвних сортимената и бесправног промета шумских дрвних сортимената у шумским газдинствима је потребно предузимати конкретније мјере заштите у сарадњи са МУП-ом и шумарском инспекцијом. Једна од мјера којој прибјегава све већи број газдинстава је и постављање видео надзора на неким критичним подручјима и постављање рампи на шумским камионским путевима.

Са нивоа ЈПШ "Шуме Републике Српске" стално је присутна контрола промета, како би се смањило бесправно отуђивање шуме и такве штете свеле на најмању мјеру. У оквиру заједничких активности МУП РС (Управа полиције и РС за интервенције), Инспектората РС (шумарска инспекција) и Службе интерне контроле Предузећа на спровођењу Акционог плана за сузбијање бесправних сјеча, крађа и нелегалног промета, вршена је контрола дрвопрерађивачких постројења, контрола усклађености документације са робом по врсти, количини и класи у односу на важеће стандарде, провјера исправности класирања по бројевима плочица, те контрола промета шдс. То се првенствено односило на провјеру легалности затечених шдс по питању испуњености одредби чл. 72. ЗОШ-а, те Правилника о обрасцу отпремног исказа и обрасцу отпремнице за промет шумских производа ("Сл. Гласник РС" бр. 13/09) и Упутства о обројчавању шдс ("Сл. Гласник РС" бр. 30/13), односно његове измјене ("Сл. Гласник РС" бр. 51/19). У периоду од јуна до октобра 2019. године проведено је укупно 12 акција са обухватом цјелокупног подручја Републике, при чему је регистровано 1 677,63 м³ шдс који су привремено одузети због упитне легалности. Како се њихов коначни статус одређује тек у поступку инспекцијског надзора, у овом моменту не располажемо званичним подацима о одузетим количинама. Поред заједничких активности, Служба интерне контроле Предузећа је у наведеном периоду обавила самостално активности на контроли промета шдс и том приликом регистровала укупно 252,68 м³ који су привремено одузети, о чему је обавијештена шумарска инспекција.

Заштита шума од инсеката и биљних болести

Заштита шума од биљних болести и штеточина врши се у складу са законским прописима и годишњим Планом рада.

Заштита шума од поткорњака базира се на:

- мјерама успостављања шумског реда,
- сјечи случајних ужитака (израда свих нападнутих стабала),
- примјени феромонских препарата за контролу и сузбијање сипаца у вријеме њиховог ројења,

У овој години евидентно је смањење учешћа целулозног дрвета четинара у односу на претходне двије до три године, када је овај проценат био на нивоу од 24-25 % учешћа у укупно реализованим четинарима. Ове године он је знатно мањи и износи 20,64%, што је директно везано за успостављање биолошке стабилности четинарских састојина, што утиче на смањење популације поткорњака. Сушење састојина смрче и појединачних стабала јеле највише је било изражено на простору Романије у шумским газдинствима „Височник“ Хан Пијесак и „Романија“ Соколац. У свим одјељењима у којима је било евидентирано сушење стабала четинара извршена је дознака и сјеча заражених стабала. Ове мјере су дале конкретне резултате, јер је гро случајних ужитака посјечен, и стање састојине на простору ова два ШПП је доведено у нормалу.

Да би се ове појаве предупредиле потребно је вршити интензиван мониторинг здравственог стања састојина четинара. Неопходно је водити рачуна о шумском реду, корању пањева четинара и благовременој реализацији свих сортимената у року од 21 дана, а у супротном корање истих. Потребно је максимално озбиљно праћење стања кроз повећање броја феромонских клопки и

постављање ловних стабала, са посебним акцентом на квалитет утврђивања бројности поткорњака. Обавезно вршити санацију случајних ужитака без обзира на економску оправданост.

У задње вријеме све веће штете се евидентирају у јеловим састојинама, а њихов узрочник је патогена гљива *Melampsorelia caryophyllacearum*-, „Вјештичија метла“ (јелин рак). Обољење се лако препознаје по појави лоптастих и вретенастих задебљања на деблу и гранама. Ова гљива физиолошки слаби нападнута стабла и умањује им прираст, стварајући услове за појаву секундарних штеточина. Од опасности за јелу овде наводимо и полупаразита јелину имелу (*Viscum album subsp. abietis*) која је редовна у јеловим састојинама. Имела умањује прираст стабла и до 60 %, умањује им техничку вриједност и физиолошким слабљењем их предиспонира за нападе патогених гљива и поткорњака. За развој имеле један од предуслова је обилније свјетло, због тога је потребно водити рачуна приликом дознаке стабала да се не нарушава склоп у чистим и мјешовитим састојинама јеле, јер јој то као изразито сциофилној врсти никако не прија. Овим питањима се у наредном периоду мора посветити већа пажња, поготово ако знамо да је према катастроу дрвних маса јела заступљена са 17,2 % укупних залиха дрвне масе Републике Српске.

Уз ове мјере потребно је на дугорочном плану инсистирати на пошумљавању лишћара у чистим четинарским шумама са циљем да се проценат лишћара доведе до 30 % учешћа, јер ће се тиме смањити киселост земљишта, а самим тим ћемо добити стабилније и отпорније састојине на све биотске и абиотске утицаје. Мање пошумљавање лишћара је и даље присутно и апострофира се као проблем у дистрибуцији садница у ЦСРП Добој, што је видљиво у табели на страни 7.

Стручна лица Извјештајно-прогнозне службе су боравила на подручју ШГ „Градишка“ и ШГ „Приједор“ и том приликом констатовала да се на овом локалитету појавила мрежаста стјеница (*Corythucha arcuata* Say, 1832) у стадијуму имага и осталих развојних стадијума, на наличју нападнутих листова храста и појединачно на листовима кестена. Имајући у виду чињеницу да су храстове састојине, на подручју сјеверног и сјеверозападног дијела Републике Српске посебно угрожене и од храстове имеле (*Loranthus europaeus*), можемо претпоставити да ће ова нова врста, која је интродукована из Америке, имати значајан утицај на погоршање здравственог стања ове врсте дрвећа. С обзиром да се у сјеверозападном дијелу Републике Српске, налазе велики воћњаци и развијена је воћарска производња, потребно је, у сарадњи са ЈУ Пољопривредни институт Републике Српске, вршити стални мониторинг, те спровести детаљна истраживања ове врсте, а све у циљу заштите шума и воћарске производње. У сваком случају, ријеч је о штеточини великог биотичког потенцијала, кога је потребно перманентно пратити.

Сушење састојина храста китњака на планини Озрен је евидентирано још од 2012. године и даље је актуелно. Оперативни тим је у својим извјештајима у претходном периоду предложио да се све површине на којима је присутно сушење храста санирају тако што ће се храст посјећи што се и даље ради, а на тим локацијама се спроводе потребни шумскоузгојни радови.

У 2019. години вршен је интензиван мониторинг популације губара у Републици Српској у државним и приватним шумама од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, ЈП „Шуме РС“ а.д. Соколац и Оперативног тима за сузбијање губара. С обзиром да није констатовано значајније присуство јајних легала губара сем неколико појединачних случајева, тим организационим дијеловима издат је налог за механичко уклањање. Популација губара је у латентном стању, али с обзиром на периодичност његовог јављања између 4 и 5 година, пред нама је обавеза да вршимо интензиван мониторинг на огледним тачкама.

Шумски пожари

У овој години забиљежено је 206 пожара, од тога два висока, један подземни, док је преосталих 203 приземних. Укупно је пожарима захваћена површина од 3.654 ha, при чему је уништена дрвна маса у количини од 13.722 m³. Штете од пожара као и до сада су највеће у шумским културама за које нема процјене дрвне масе. ЦГК Требиње, ШГ Панос и ШГ Ботин са својим термофилним вегетацијским врстама и у овој години имају највеће штете од пожара у

односу на остале организационе дијелове. Уз њих овдје морамо поменути и ШГ „Маглић“, ШГ Сјемећ и ШГ Романија у којима су евидентирани веће пожаром захваћене површине и штете које су они проузроковали. У овој години, у односу на прошлу, број пожара, површина захваћена пожарима и сви остали параметри су значајно већи, што је највећим дијелом условљено временским приликама. Имајући у виду какве све негативне посљедице пожари могу да проузрокују, потребно и даље радити на едукацији становништва по питању заштите животне средине, јер је у већини случајева узрок пожара човек. Свјedoци смо биланса овогодишњег пожара у Аустралији у ком је изгорјело преко 9 милиона хектара шума, а посљедице кога ће се одразити на cjелокупан екосистем. Јасно је да се овим видом заштите треба бавити шира друштвена заједница, прије свега цивилна заштита, МУП, ватрогасне службе, ЈПШ и др. чије дјеловање мора бити што више комплементарно. У прилог овоме иду и пропагандне мјере које се врше преко јавних емитера, а за циљ имају подизање свијести о значају заштите шума.

Година	Број пожара	Површина шума захв. пожаром	Физиол. оштећена др. маса	Тотално уништена др. маса	Директна штета	Трошкови гашења пожара	Број пријава у текућој години
		ha	м ³	м ³	KM	KM	
2018.	45	599	12 588	3 361	142 845	13 228	2
2019.	206	3 654	50 268	13 722	609 132	77 207	23
Индекс 19/18	458	610	399	408	426	584	1 150

4. ПРОИЗВОДЊА И РЕАЛИЗАЦИЈА ШУМСКИХ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА

Производња шумских дрвних сортимената је најважнији дио наше дјелатности са економског и организационог становишта, без које нема претпоставки за било каква улагања у остале дјелатности, испуњавање обавеза по основу Закона о шумама, односно биолошку репродукцију, уређење и унапређење шума, заштиту шума, инвестициона улагања и сва друга улагања која захтијевају одређена финансијска средства.

Јавно предузеће шумарства „Шуме Републике Српске“ је у 2019. години извршило сјечу у обиму од 1 884 631 м³ шумских дрвних сортимената, а реализацију у обиму 1 861 162 м³ шумских дрвних сортимената.

Фаза рада	Извршење 2018.г.	План 2019.г.	Извршење 2019.г.	% извршења	
	м ³			4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Сјеча и израда	1 963 551	2 048 787	1 884 631	96	92
Привлачење	1 818 778	1 911 989	1 746 501	96	91
Реализација	1 963 093	2 048 787	1 861 162	95	91

Све фазе рада биљеже подбачај у односу на план и то сјеча за 8%, а привлачење и реализација за 9%, док су у односу на прошлу годину сјеча и привлачење мањи за 4%, а отпрема за 5%.

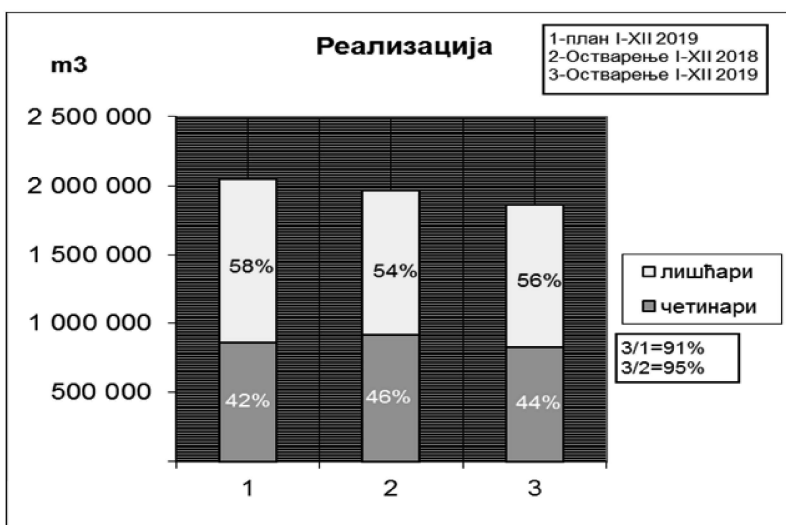
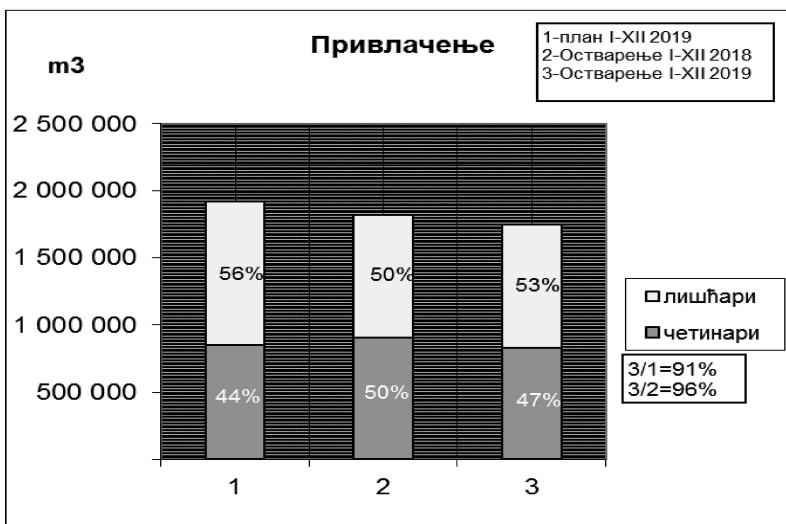
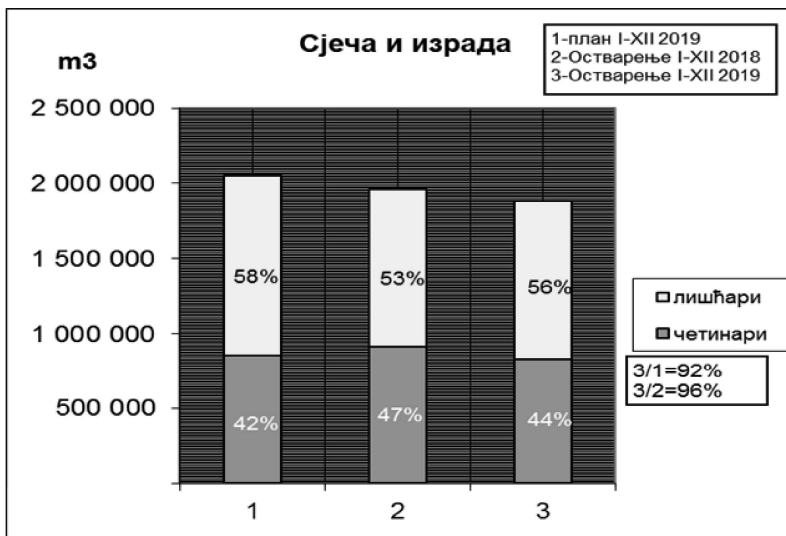
Сјеча и израда шумских дрвних сортимената четинара остварена је са 97% у односу на план, а сјеча лишћара са 88 %.

Као и ранијих година већина производње се обавља у високим шумама са природном обновом и то 91,7 % укупне производње. Тај проценат би требао бити мањи, тако да у наредним годинама треба интензивирати мелиорације изданачких шума и прореди у шумским културама. За разлику од послеријатног периода када је био отежан пласман целулозног дрвета четинара и лишћара као и огревног дрвета због непостојања прерађивачких капацитета за ове сорimente, те су исти и

извожени у иностранство под изузетно неповољним финансијским условима, данас је ситуација значајно промијењена, те је потребно интензивирати обим сјеча у изданаичким шумама и шумским културама, свјесни да ће њихови финансијски ефекти бити мањи у односу на сјече у високим шумама са природном обновом. Спровођење ових сјеча ће се позитивно одразити на прираст и продуктивност састојина и имаће непроцјењив значај ако се посматра на дужи период.

Од укупне производње 89 % шумских дрвних сортимената је из редовне сјече, а 11 % из ванредних сјеча (тај однос у 2018. години је био 83% : 17%). Смањење учешћа ванредних сјеча је највећим дијелом посљедица временских прилика које нису проузроковале велики број сљеголома и сњегоизвала као 2018. године, а највећим дијелом су посљедица санирања сушења четинарских састојина у раним фазама. Шумски дрвни сортименти из редовне сјече су 93,8 % из високих шума са природном обновом, а остатак из осталих категорија шума, док је код ванредних сјеча 75,0 % из високих шума са природном обновом, 2,6 % из високих деградираних шума, 11,4 % из шумских култура и 11,0 % из изданаичких шума. Укупна нето маса добијена од ванредних сјеча је 202 885 m³, од тога 51 % шдс четинара и 49 % шдс лишћара.

Просјечне цијене сјече и привлачења за 2019. годину су 29,42 KM/m³ (властитим средствима рада + екстерни извођачи), док је за исти период прошле године просјечна цијена износила 28,40 KM/m³. Са властитом радном снагом одсјечено је 400 416 m³, што је 23 % укупне сјече (за 1% веће учешће у односу на 2018. годину), док је извучено 320 373 m³ што чини 18 % укупног извоза у 2019. години (за 1% веће учешће у односу на 2018. годину). Трошкови екстерних извођача у односу на 2018. годину су већи за 1,49 KM/m³, док су са властитом радном снагом остварени мањи трошкови за 1,16 KM/m³. На основу ових података не треба створити лажну слику, јер је и даље цијена сјече и привлачења властитим средствима већа од екстерних извођача за 1,73 KM/m³. У наредном периоду потребно је обратити посебну пажњу на ове трошкове, с циљем да се код екстерних извођача не увећавају и да се повећа продуктивност властите радне снаге.

Количине и вриједност реализације по сортиментном нападу, те остварене цијене, поређене са истим категоријама из 2018. године и планом предвиђеним величинама укупно за Предузеће приказане су у табели Упоредни показатељи реализације шумских дрвних сортимената на страни 18. Упоредни показатељи по организационим дијеловима дати су у табеларном прегледу на страни 53.

Учешће трупаца четинара у укупним четинарима у реализацији је 71,82 %, веће је од планираног за 1,19%, док је у односу на 2018. годину веће за 1,44%. Учешће трупаца букве је 34,78% и веће је од планираног за 1,83%, а у односу на прошлу годину за 2,01%. Учешће трупаца храста је 2,75% и у односу на план је веће за 0,36%, а од прошлогодишњег је мање за 0,58%.

Учешће свих трупаца лишћара је остварено са 38,23 % у укупно реализованим лишћарима без малопродаје, што је за 1,99 % више од планираног, а за 1,63 % од оствареног учешћа лишћарских трупаца у 2018. години.

Најбољу сортиментну структуру четинара остварили су ШГ „Клековача-Потоци“ са 81,13 %, те ШГ „Сјемећ“ са 80,68 % учешћа трупаца у свим четинарима. По сортиментној заступљености трупаца лишћара предњаче шумска газдинства: Милићи са 54,45%, Височник са 52,32 % и Дрина са 52,19% учешћа трупаца лишћара у укупним лишћарима.

У периоду од 01.01.2019. до 31.12.2019. остварена просјечна цијена свих дрвних сортимената (без малопродаје) је 98,33 КМ/м³ и већа је од цијене остварене 2018. године за 3,06 КМ/м³ и од планом предвиђене цијене у 2019. години за 6,32 КМ/м³.

Просјечно остварена цијена трупаца четинара је 131,16 КМ/м³, већа је од упоредне 2018. године за 2,88 КМ/м³, а за 3,71 КМ/м³ од планиране цијене. Просјечна цијена свих дрвних сортимената четинара је 111,52 КМ/м³ и већа је од упоредне у 2018 г. за 4,63 КМ/м³, а од планиране за 3,42 КМ/м³. Ово повећање остварене цијене у односу на планску било би још веће да је остварена планирана сортиментна структура рудног и целулозног дрвета. Поремећај сортиментне структуре који се огледа у повећаном учешћу целулозног дрвета четинара се у задњих неколико година константно смањује, тако да је 2016 учешће целулозног дрвета четинара у укупним четинарима износило 25,43%, у 2017. години 24,63%, у 2018 години 23,09 % и у 2019 години је њихова заступљеност 20,64 %. Овај податак потврђује да су све предузете мјере, прије свега обавезно пререзивање на 2,5 метра, дале резултат. И даље је потребно предузимати све радње да би се наставио тренд повећања учешћа трупаца у односу на нижевриједне сортименте, (нарочито целулозно дрво) и тежити томе да учешће трупаца четинара буде 80%.

Просјечна цијена букових трупаца је 114,60 КМ/м³ и већа је од упоредне године за 1,79 КМ/м³, а од планиране цијене за чак 10,25 КМ/м³. Просјечна цијена трупаца храста је 211,48 КМ/м³, већа је од упоредне за 2018. годину за 1,35 КМ/м³, а од планиране за 2,10 КМ/м³. Просјечна цијена дрвних сортимената лишћара је 86,49 КМ/м³ и већа је од упоредне за 2,73 КМ/м³, док је од планиране већа за 7,30 КМ/м³.

Сва ова повећања су посљедица боље сортиментне и квалитетне структуре у отпреми ШДС у односу на планирану и ону остварену у 2018. години.

Упоредни показатељи реализације шумских дрвних сортимената

Сортимент		Остварено 01.01.-31.12.2018.г.					План за 2019.г.					Остварено 01.01.-31.12.2019.г.						
		Количина м3	Цијена КМ	Вриједност КМ	Сорт. структ.	% обл.	Количина м3	Цијена КМ	Вриједност КМ	Сорт. структ.	% обл.	Количина м3	Цијена КМ	Вриједност КМ	Сорт. структ.	% обл.		
ЧЕТИНАРИ	Трупци Јеле и бијелог бора	за фурнир	2 154	216.98	467 393		0.65	2 772	200.00	554 334		0.86	3 571	217.41	776 390		1.13	
		за љуштење	2	160.00	242		0.00	0		0		0.00	7	174.77	1 218		0.00	
	за резање	I кв. класе	155 612	150.48	23 416 710		46.96	104 218	147.00	15 320 082		32.15	151 437	151.22	22 900 984		48.07	
		II кв. класе	89 228	122.59	10 938 520		26.93	141 833	124.00	17 587 351		43.75	82 420	123.48	10 177 557		26.16	
		III кв. класе	84 391	102.21	8 625 414		25.47	75 338	106.00	7 985 855		23.24	77 614	102.99	7 993 436		24.64	
	Укупно	331 387	131.11	43 448 278	36.59		324 162	127.86	41 447 622	38.23		315 050	132.83	41 849 586	38.42			
	Трупци смрче	за фурнир	1 384	216.54	299 741		0.51	1 764	202.00	356 293		0.70	2 595	216.77	562 571		1.04	
		за љуштење	5	173.47	847		0.00	0		0		0.00	2	170.32	305		0.00	
		за резање	I кв. класе	100 507	151.88	15 265 305		36.90	68 249	150.00	10 237 321		27.23	102 718	153.02	15 717 774		41.11
			II кв. класе	75 759	124.93	9 464 244		27.81	113 419	127.00	14 404 162		45.24	70 094	125.65	8 807 030		28.06
III кв. класе			94 720	104.72	9 919 019		34.78	67 252	109.00	7 330 461		26.83	74 423	105.67	7 864 296		29.79	
Укупно	272 375	128.31	34 949 156	30.07		250 683	128.96	32 328 237	29.56		249 832	131.90	32 951 976	30.47				
Трупци црног бора	за фурнир	3	178.73	531		0.01	42	166.00	6 913		0.18	18	180.33	3 233		0.08		
	за љуштење	0		0		0.00	0		0		0.00	129	159.92	20 572		0.56		
	за резање	I кв. класе	8 958	122.18	1 094 546		29.01	5 729	126.00	721 843		24.35	7 550	123.05	928 985		32.77	
		II кв. класе	8 032	99.29	797 452		26.01	12 066	105.00	1 266 881		51.29	5 425	99.86	541 776		23.55	
		III кв. класе	13 891	84.61	1 175 231		44.98	5 687	88.00	500 449		24.18	9 914	84.74	840 091		43.04	
Укупно	30 884	99.33	3 067 760	3.41		23 523	106.11	2 496 086	2.77		23 036	101.35	2 334 658	2.81				
Трупци осталих четинара	за фурнир	0		0		0.00	0	166.00	36		0.04	0		0		0.00		
	за љуштење	0		0		0.00	0		0		0.00	0		0		0.00		
	за резање	I кв. класе	681	136.69	93 058		24.20	76	130.45	9 858		14.90	205	129.03	26 477		21.79	
		II кв. класе	928	112.15	104 108		33.00	247	109.91	27 200		48.79	279	105.98	29 519		29.58	
III кв. класе		1 204	94.62	113 921		42.80	184	92.11	16 941		36.26	458	89.12	40 809		48.63		
Укупно	2 813	110.59	311 088	0.31		507	106.54	54 035	0.06		942	102.80	96 805	0.11				
Укупно трупци четинара	637 459	128.28	81 776 281	70.38		598 875	127.45	76 325 980	70.63		588 860	131.16	77 233 026	71.82				
ТТ стубови	4 857	144.42	701 502		0.54	15 494	140.51	2 177 036		1.83	4 658	144.86	674 693		0.57			
Рудно дрво	54 310	72.05	3 913 269		6.00	71 591	72.00	5 154 529		8.44	57 230	72.05	4 123 574		6.98			
Остала обловина	23	90.88	2 061		0.00	1 283	45.72	58 683		0.15	0		0		0.00			
Целулозно дрво	209 122	49.85	10 425 574		23.09	160 715	49.46	7 948 962		18.95	169 213	55.63	9 413 380		20.64			
Свеукупно:	905 772	106.89	96 818 687	100.00		847 958	108.10	91 665 190	100		819 960	111.52	91 444 673	100				
ЛИШТАРИ	Трупци букве	за фурнир	1 760	289.14	508 839		0.59	6 105	282.00	1 721 659		1.74	2 475	288.43	713 986		0.78	
		за љуштење	11 362	205.99	2 340 555		3.79	15 863	192.00	3 045 715		4.52	13 121	206.86	2 714 124		4.13	
		за резање	I кв. класе	114 792	133.00	15 267 347		38.29	71 768	127.00	9 114 589		20.47	123 072	133.87	16 475 981		38.76
			II кв. класе	93 065	101.82	9 475 475		31.04	109 564	101.00	11 065 924		31.25	96 833	102.60	9 935 092		30.49
	III кв. класе		78 836	79.04	6 231 123		26.29	147 330	79.00	11 639 083		42.02	82 054	79.85	6 552 100		25.84	
	Укупно	299 816	112.81	33 823 338	32.77		350 630	104.35	36 586 970	32.95		317 555	114.60	36 391 283	34.78			
	Трупци храста	за фурнир	320	515.43	165 035		1.05	316	505.00	159 333		1.24	332	512.03	169 876		1.32	
		F2	922	405.76	374 275		3.03	969	410.00	397 356		3.80	761	407.24	309 975		3.03	
		за резање	I кв. класе	8 555	265.96	2 275 331		28.06	5 231	265.00	1 386 152		20.54	7 045	265.21	1 868 263		28.04
			II кв. класе	9 676	191.52	1 853 062		31.74	7 504	200.00	1 500 714		29.46	7 760	192.41	1 493 139		30.89
	III кв. класе	11 011	157.84	1 738 011		36.12	11 452	165.00	1 889 650		44.96	9 227	159.55	1 472 061		36.72		
	Укупно	30 484	210.13	6 405 713	3.33		25 471	209.38	5 333 205	2.39		25 124	211.48	5 313 314	2.75			
	Трупци племенистих	1 231	217.65	267 950		0.13	3 634	194.08	705 300		0.34	1 800	227.52	409 561		0.20		
	Трупци осталих	3 274	80.94	265 002		0.36	5 822	71.24	414 748		0.55	4 542	83.95	381 306		0.50		
	Рудно дрво	612	79.89	48 899		0.07	700	80.00	56 000		0.07	193	80.00	15 449		0.02		
	Остала обловина	211	136.87	28 849		0.02	80	120.27	9 571		0.01	208	136.78	28 508		0.02		
	Целулозно дрво	42 399	65.08	2 759 241		4.63	129 886	61.63	8 004 710		12.21	39 061	66.75	2 607 367		4.28		
Огријев	536 823	61.53	33 030 923		58.68	547 808	60.51	33 149 961		51.48	524 475	64.47	33 813 728		57.45			
Свеукупно:	914 850	83.76	76 629 916	100.00		1 064 031	79.19	84 260 464	100		912 959	86.49	78 960 515	100				
СВЕУКУПНО: ЛИШТАРИ-ЧЕТИНАРИ	1 820 621	95.27	173 448 604	93		1 911 989	92.01	175 925 655	93		1 732 919	98.33	170 405 187	93				
Малопродаја	142 471	31.94	4 550 052		7	136 798	33.01	4 516 196		7	128 242	33.77	4 331 276		7			
СВЕУКУПНО	1 963 093	90.67	177 998 655	100.00		2 048 787	88.07	180 441 850	100		1 861 162	93.89	174 736 463	100				

5. СТАЊЕ ЗАЛИХА ШУМСКИХ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА

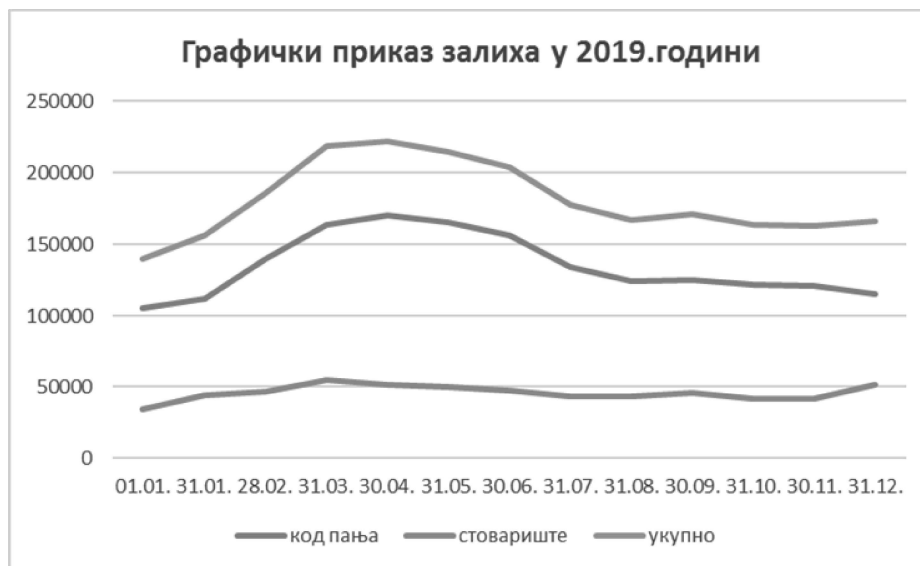
Укупне залихе поређене са последњих пет година су приказане у следећој табели:

Налазе се	Стање залиха на дан 31.12. (m ³)					%			
	2015.г.	2016.г.	2017.г.	2018.г.	2019.г.	6/2	6/3	6/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Код пања	96 863	97 494	102 253	105 727	115 108	119	118	113	109
Камионски пут	79 642	72 069	35 313	34 471	50 918	64	71	144	148
Центр. стовариште	27	55	25	0	172	637	313	688	
Укупно:	176 532	169 618	137 591	140 198	166 198	94	98	121	119

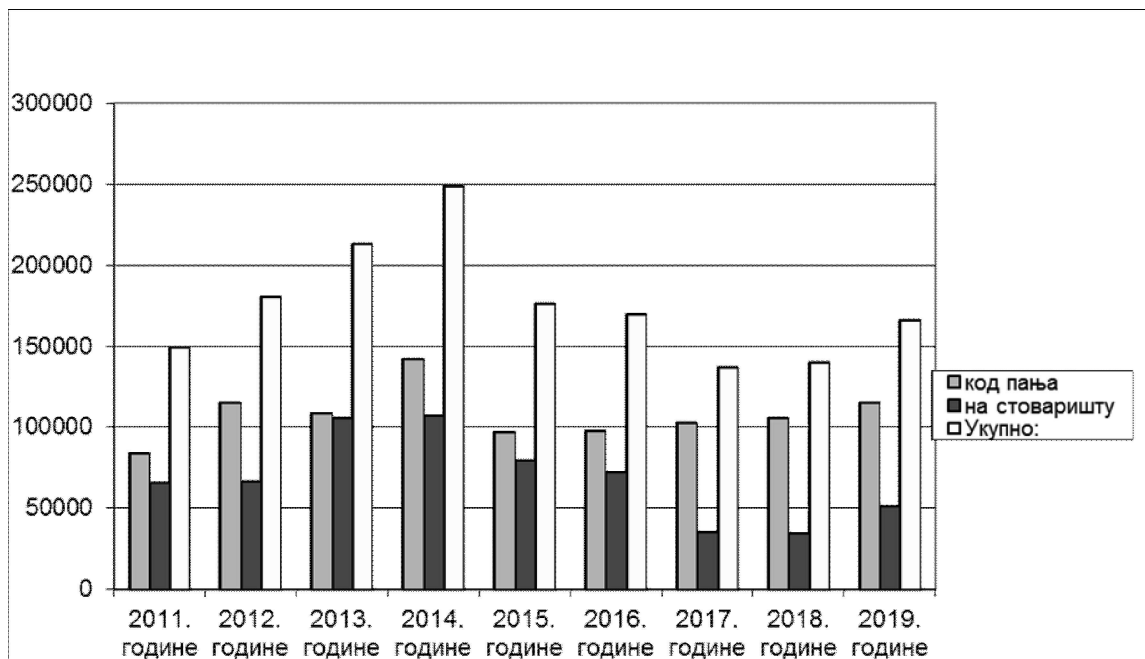
Залихе на крају године у задњих пет година су се кретале у распону од 137 591 м³ до 176 532 м³ што је на нивоу једномјесечне планиране и остварене производње или мање од ње. Тај податак нам говори да је у ових пет година добро избалансиран сегмент производње ШДС са реализацијом истих. На овако мале залихе ШДС директно је утицала потражња за нашим производима, која је услед повољних временских прилика и коњуктеуре тржишта била присутна током овог периода, са напоменом да је у овој години била присутна током цијеле године, а ту прије свега мислимо на једанаести и дванаести мјесец, када је иначе у претходним годинама долазило до повећања залиха ШДС. У току 2019. године залихе су повећане за 26 000 м³ (или 19 индексних поена). Сортиментна структура залиха не одражава структуру производње, тако да трупци четинара и лишћара у укупној производњи чине 50 % (трупци четинара 71 % у укупним четинарима, трупци лишћара у укупним лишћарима 33 %), док у залихама учествују са 36 % (трупци четинара у укупним четинарима 54 %, трупци лишћара у укупним лишћарима 27 %).

Огрев у укупној производњи шдс учествује са 35%, а у залихама са 46 % што је 11 индексних поена више. Диспропорција квалитетне структуре шдс у производњи са једне стране и у залихама са друге стране, условљена је технолошким процесом рада (мање вриједни сортименти по правилу се извозе и реализују у завршној фази радова) и већом потражњом на тржишту за вриједнијим шумским дрвним сортиментима, првенствено трупцима. Ова појава се може сматрати и позитивном ако се узме у обзир да се мањим задржавањем вриједнијих ШДС смањује и могућност њиховог декласирања.

Структура залиха по мјесту је нешто повољнија у односу на претходну годину, јер залихе код пања у укупним залихама партиципирају са 69%, што је боље у односу на претходну годину када су биле 75 %. У графикону залиха у 2019. години видљиво је као и претходних година да до повећања залиха долази у првим мјесецима године, а да се потом од априла-маја залихе, са мањим узузацима, смањују уз претпоставку да нема неких екстремних временских неприлика.

Стање залиха 2011-2019. година по складиштима

УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉИ СТАЊА ЗАЛИХЕ У ОДНОСУ НА ЈЕДНОМЈЕСЕЧНУ ПЛАНИРАНУ ПРОИЗВОДЊУ

01.01.2019.- 31.12.2019.

Шумско газдинство	Сјеча Планирано 01.01.19.-31.12.19.	1-мјес. произ. Планирано 01.01.19.-31.12.19.	Залиха 01.01.2019.	Залиха 31.12.2019.	Коефицијент у односу на 1- мјес. план. произ.	
					01.01.2019.	31.12.2019.
"Бања Лука"	90 197	7 516	7 516	3 910	1.0	0.5
"Оштрељ"	93 648	7 804	8 544	9 156	1.1	1.2
"Панос"	49 885	4 157	5 811	5 440	1.4	1.3
"Бирач"	89 827	7 486	5 971	7 127	0.8	1.0
"Градишка"	151 481	12 623	16 938	25 308	1.3	2.0
"Добој"	58 618	4 885	391	937	0.1	0.2
"Зеленгора"	52 717	4 393	3 561	4 590	0.8	1.0
"Чемерница"	53 180	4 432	2 221	2 226	0.5	0.5
"Врбања"	96 304	8 025	2 404	3 334	0.3	0.4
"Мајевица"	14 879	1 240	155	94	0.1	0.1
"Лисина"	62 854	5 238	4 621	10 602	0.9	2.0
"Ботин"	50 792	4 233	282	3 204	0.1	0.8
"Јахорина"	85 138	7 095	2 914	2 403	0.4	0.3
"Приједор"	135 501	11 292	18 498	23 750	1.6	2.1
"Рибник"	129 154	10 763	11 763	12 953	1.1	1.2
"Сјемећ"	63 379	5 282	2 406	3 601	0.5	0.7
"Романија"	123 000	10 250	5 717	7 391	0.6	0.7
"Дрина"	56 064	4 672	6 351	5 582	1.4	1.2
"Маглић"	95 457	7 955	4 759	2 087	0.6	0.3
"Борја"	109 988	9 166	798	276	0.1	0.0
"Височник"	120 492	10 041	9 145	6 295	0.9	0.6
"Вучевица"	61 613	5 134	3 067	5 454	0.6	1.1
"Горица"	106 295	8 858	8 428	10 913	1.0	1.2
Цент.за.г.кршом	681	57	0	0	0.0	0.0
"Трескавица"	21 242	1 770	258	557	0.1	0.3
"Клек.-Потоци"	45 056	3 755	5 472	6 354	1.5	1.7
"Милићи"	31 345	2 612	2 206	2 654	0.8	1.0
УКУПНО	2 048 787	170 732	140 198	166 198	0.8	1.0

6. ЛОВСТВО

Република Српска простире се на површини од 2.503.500 ха која је климатски доста разнолика, те тако у сјеверним и централним дијеловима имамо умјерено-континенталну климу, с тим да у већини брдских и планинских предјела она поприма карактер планинске климе, док је у јужним крајевима Херцеговине по карактеру субмедитеранска. Разнолике климатске карактеристике условиле су и постојање великог броја врста флоре и фауне.

Дивљач и други природни ловни ресурси су у својини Републике, којима управља и газдује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, под условима прописаним Законом о ловству (ЗОЛ). Влада, на приједлог Министарства, установљава ловишта и врши промјену њихових граница на основу еколошке, економске и инфраструктурне документације.

Законом о ловству је дефинисано да су корисници ловишта правни субјекти који су добили ловишта на кориштење (ловачка удружења, предузећа шумарства и друга правна лица регистрована за бављење дјелатностима ловства). Према Закону о измјенама и допунама Закона о ловству, по намјени ловишта могу бити посебна, привредно-спортска, спортско-рекреациона и привредна. Влада додјељује ловишта корисницима, те закључује уговоре са њима. За посебна ловишта кориснике одређује Влада, а за привредно-спортска, спортско-рекреациона и привредна се расписује конкурс, односно концесија.

У Републици Српској постоји 91 ловиште од којих са 19 управља ЈПШ Шуме Р.С. посредством 17 шумских газдинстава. Укупна површина ловишта којима управља ЈПШ је 226.445 ха што је 9 % ловне површине Републике Српске, од чега су четири посебна ловишта са површином од 38.955 ха и 15 привредних ловишта површине 187.490 ха.

Бројност појединих популација дивљачи у ловиштима Републике Српске је на минимуму, док с друге стране имамо врсте које су по бројности у биолошком оптимуму. Бројност популација појединих врста је ланчани процес тако да са повећањем бројности појединих врста племените дивљачи, која је потенцијална храна предатора, долази до повећања бројности тих предатора. Одстрел дивљачи не смије бити циљ, већ средство очувања и постизања оптималног броја дивљачи у ловишту. Неопходно је истаћи да се може одстрељивати само реалан прираст, а то се може постићи само ако је прољећно бројање, као мјера утврђивања матичног фонда, максимално реално. Нереалан приказ бројности може да нас доведе до нереалног одстрела који доводи до катастрофалних посљедица. Све то нас упућује на то да би се за постизање оптималног бројног стања појединих врста дивљачи у ловишту морало обезбиједити реално планирање на свим нивоима, како приликом израде Ловних основа тако и при изради годишњих ловних планова. Ловна година траје од 01.04. текуће године до 30.03. наредне године, а самим тим и годишњи планови и извјештаји су везани за тај период. Реално планирање обезбјеђује оптималну бројност дивљачи, а самим тим и максимално кориштење капацитете неког ловишта, а да би се то остварило треба водити рачуна о реалном прирасту дивљачи, реалној полној структури и реалној стросној структури.

Газдовање ловиштем има мултифункционалан карактер који подразумева да се мора ускладити, прије свега, са потребама шумарстава, ратарство, повртларства, воћарства, сточарства, као и свим другим потреба локалних заједница на чијим територијама се налазе ловишта. Садашње стање и ниво развоја ловства у оквиру ЈПШ "Шуме РС" ни изблиза нису на нивоу на којем би могли бити. Оснивањем сектора за споредне шумске производе стварају се претпоставке да се ловство на нивоу ЈПШ унаприједи а самим тим да се и приходи који се путем њега остваре вишеструко увећају.

Иако је „Конвенција о међународној трговини угроженим врстама флоре и фауне“-CITES потписана, отежано је њено спровођење у пракси, па је потребно на свим нивоима, уз сарадњу са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, као и осталим надлежним Министарствима и научним установама инсистирати на њеној реализацији, како би се омогућило долазак страних ловаца.

7. ЦЕРТИФИКАЦИЈА ШУМА

Цертификација је релативно нов концепт унапређења квалитета газдовања шумским ресурсима који се у потпуности базира на принципу добровољности. Смисао сертификације је да се осигура потврда да је производ произведен на прописан начин. Повећањем друштвене свијести о уништавању и деградацији шума дошло се до тога да се потрошачи желе осигурати да куповином дрвета и других производа шуме неће допринијети том уништавању, већ напротив да ће помоћи очувању тог богатства за будуће генерације. Под сертификацијом газдовања шумама подразумјева се процедура у којој независно акредитационо тијело (акредитациона кућа SGS из Словачке) издаје писмену потврду и тиме гарантује за аутентичност свога налаза, да су активности газдовања које се проводе на одређеном шумском подручју усклађене са унапријед дефинисаним и међународно признатим стандардима. То потврђује да предузећа која газдују шумама доприносе побољшању стања шумског екосистема, а тиме и глобалног екосистема.

Међународним FSC стандардима за газдовање шумама је предвиђено издвајање шума високе заштитне вриједности и репрезентативних узорака 5% од укупне површине, док је у „Шумама РС“ издвојено 15% (у ову површину је укључена цјелокупна површина којом газдује ЦГК Требиње). Све ове шуме су обиљежене на прегледним картама.

У ЈПШ „Шуме Републике Српске“ је организован групни систем FSC сертификације газдовања шумама. У том систему Јавно предузеће осигурава својим интерним процедурама да се сви чланови групе придржавају FSC стандарда, а акредитационо тијело које је издало сертификат методом узорка врши годишњи мониторинг Јавног предузећа.

Редовни надзор примјене FSC стандарда обављен је у периоду од 21. до 25. октобра 2019. године. Надзор је обављен у шумским газдинствима „Добој“ Добој, „Врбања“ Котор Варош, „Борја“ Теслић, „Клековача-Потоци“ Источни Дрвар, „Оштрељ“ Дринић и „Горица“ Шипово. Процес надзора садржавао је консултације са заинтересованим странама и процјену у шумским газдинствима. Почетни састанак одржан је у ШГ „Добој“ Добој, а завршни у просторијама одјељења Дирекције Јавног предузећа у Бањој Луци.

Приликом прегледа утврђене су неке неусаглашености са FSC стандардима у виду малих корективних грешака које треба у наредном периоду отклонити. Урађени су акциони планови за отклањање неусклађености. Све ово изискује озбиљност у поштивању критерија које прописују FSC стандарди, као и да газдинства са великом одговорношћу приступе отклањању примједби. Само колективни и одговорни рад може да уроди добрим резултатима, с обзиром да је најављено да се ради на проширењу FSC стандарда, односно индикатора. Све претходно наведено не умањује важност сертификата који посједујемо, поготово ако се има у виду како се шумарства у нашем окружењу муче да добију сертификат, а и када га добију он не важи за цјелокупно подручје. ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац посједује сертификат SGS-FM/COC 004338, чија је важност од 10. марта 2018. године до 9. марта 2023. године. Сертификат се односи на све површине шума и шумског земљишта које користи Јавно предузеће.

Јасна опредјељеност Предузећа на процесима сертификације није само последица тога што је сертификовање незаобилазна активност на путу европских интеграција, већ и због бројних побољшања која процес сертификовања доноси.

Ту прије свега мислимо на :

- процјену еколошко-социјалног утицаја шума која се мора уважавати у процесима планирања;
- издвајање шума високе заштитне вриједности;
- повећање заштите на раду;
- процедуру мониторинга општих карактеристика шуме и пословања предузећа;
- комуникација са осталим корисницима шумских потенцијала (интересне групе);
- транспарентност пословања;
- задовољавање правних регулатива и побољшање свих видова евиденција.

8. УРЕЂИВАЊЕ ШУМА И РАД "ИСТРАЖИВАЧКО -РАЗВОЈНОГ И ПРОЈЕКТНОГ ЦЕНТРА"

У току 2019. године прикупљени су и обрађени таксациони подаци и израђен је текстуални дио шумскопривредних основа за следећа шумскопривредна подручја :

- „Доњеврбаско“ и
- „Горњедринско“.

Извршено је прикупљање таксационих података за израду шумскопривредних основа за следећа шумскопривредна подручја:

- „Доњедринско“ ,
- „Власеничко“ и
- „Милићко“.

Поред тога, у 2019. години су обрађени су подаци и израђен је анекса шумскопривредне основе за Добојско-Дервентско шумскопривредно подручје. У 2019. години завршена је израда ловне основе за НП „Сутјеска“.

Извршено је обиљежавање граница одјела за израду шумскопривредних основа за следећа шумскопривредна подручја:

- „Чајничко“,
- „Рогатичко“ и
- „Мркоњићко“.

Настављен је мониторинг здравственог стања шума путем сателитских снимака за цијелу територију Републике Српске.

У 2019. години извршени су прегледи регистрованих и нерегистрованих сјеменских објеката у свим шумскопривредним подручјима гдје је било таквих објеката. У склопу тих активности извршен је преглед свих расадника, у погледу контроле производње и здравственог стања шумског сјемена и контроле здравственог стања садног материјала.

Извршено је пројектовање и урађена инвестиционо-техничка документација за изградњу 40 километара шумских камионских путева, као и пројекти за реконструкцију 40 километара шумских камионских путева. Завршена је израда Мастер плана отварања шума у Републици Српској.

У овој години настављени су послови обуке сјечака и тракториста у Јавном Предузећу у складу са одлуком Управе Јавног Предузећа, а по захтјеву шумских газдинстава.

У 2019. години прикупљени су подаци за израду запреминских и сортиментних таблица, као и подаци за израду норми и норматива рада за средства у шумарству. Осим тога, започело се са прикупљањем података за израду студије о потенцијалима осталих производа у шумама Републике Српске.

9. РАД ЦЕНТРА ЗА ГАЗДОВАЊЕ КРШОМ ТРЕБИЊЕ

Центар за газдовање кршом Требиње газдује шумама и шумским земљиштем на подручју општина Требиње, Љубиње, Билећа и Берковићи, као и дијеловима општина Невесиње и Гацко. Документ на основу кога се праве годишњи планови рада ЦГК-а је „Програм газдовања подручјем крша за период 2014-2023. година“.

На плантажи лаванде у ПЈ „Штировник-Бијела Гора“, одјел 170-локалитет Граб, на површини од 2,08 ха извршени су радови на њези плантаже и то: међуредна обрада земљишта – фрезање и окопавање и прихрањивање садница. Извршена је и берба цвијета лаванде у количини од 1.777 kg.

На површини од 2,4 ха посађене су саднице смиља. Све потребне радове окопавања, прихрањивања, залијевања, заштите и брања цвијета у количини од 12.500 kg вршили су радници ЦГК Требиње. Процесом дестилације произведено је 5,75 литара етеричног уља смиља.

Што се тиче радова у расаднику медитеранских, воћних култура, шумских и украсних биљака у Требињу у току 2019. године произведено је 19.570 садница медитеранских, шумских и украсних биљака. Поред тога извршено је скупљање шумског сјеменског материјала које је једним дијелом

посијано у расаднику. Извршени су радови на реконструкцији крова пластеника који је оштећен у олујном невремену у фебруару 2019. године.

У току 2019. године регистровано је 40 приземних шумских пожара који су захватили површину од 2.757ха. Радници центра вршили су механичким путем уклањање јајних легала боровог четника у општинама: Требиње, Љубиње, Билећа и Берковићи.

10. РАДНА СНАГА

Укупан број запослених радника у Предузећу на дан 31.12.2019. године је 4.889, у односу на стање запослених на дан 31.12.2018. године број радника се смањио за 80, а за 15 радника је мањи од броја предвиђеног по систематизацији. Од укупног броја запослених на неодређено радно вријеме је запослено 4.465 (91,33 %), на одређено радно вријеме 389 радника (7,96 %) и 35 радника (0,72 %) обавља приправнички стаж.

Структура запослених поређена са структуром предвиђеном по систематизацији и бројем радника на крају 2018. године је следећа:

Р.Б.	Стручна спрема	Број изв.	Структура %	Број запослених стање 31.12.				Индекс	
				2018.	Струк.	2019.	Струк.	7/3	7/5
1	2	3	4	5	6	7	8	7/3	7/5
1.	ВСС	1 128	23	1 138	23	1 125	23	100	99
2.	ВШС	75	2	74	1	66	1	88	89
3.	ССС	2 300	47	2 512	51	2 487	51	108	99
4.	НСС	62	1	77	2	70	1	113	91
5.	ВКВ	48	1	52	1	42	1	88	81
6.	КВ	932	19	886	18	868	18	93	98
7.	ПК	155	3	77	2	56	1	36	73
8.	НК	204	4	153	3	175	4	86	114
Укупно:		4 904	100	4 969	100	4 889	100	100	98

У 2018. години завршена је израда новог јединственог Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста у ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, те је исти усвојен на Сједници Надзорног одбора одржаној 15.02.2019. године. Тим актом је коначно уређено питање радне снаге, одговарајућа квалификациона структура и друга потребна питања из домена радне снаге. У складу са тим је постојећи „Колективни уговор за запослене у ЈПШ Шуме РС ад Соколац“ (од 14.12.2018. године) проширен у смислу дефинисања коефицијената за радна мјеста у складу са усвојеном систематизацијом. То је преточено у Анекс Колективног уговора за запослене у ЈПШ „Шуме РС“ ад Соколац 3.12.2019.године. За раднике изнад оптималног броја извршена је прерасподјела у оквирима проширења производне дјелатности (остали шумски производи и остале дјелатности), која је предвиђена Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста. Примјена новог Правилника не доводи у питање остварење права радника из Колективног уговора код послодавца, те Анекса Колективног уговора код послодавца.

11. ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА

У извјештају су приказана инвестициона улагања по структури, врсти, висини улагања, изворима финансирања, те мјесту инвестирања, односно организационим дијеловима Предузећа и збирно на нивоу Предузећа. Вриједност инвестиционих улагања укупно за Предузеће поређена са Планом инвестиција за 2019. и оствареним улагањима за 2018. годину виде се из следеће табеле.

Врста инвестиције	План инвестиц. улагања у 2019.год	у КМ		%	
		Извршено		извршења	
		2018. г.	2019. г.	4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Биолошке инвестиције	11 936 094	6 806 371	7 980 441	67	117
Изградња шумског камионског пута	5 266 592	1 443 753	2 593 428	49	180
Реконструкција шумског камионског пута	4 507 180	3 949 785	2 309 964	51	58
Израда ШПО	948 284	1 338 932	2 235 400	236	167
Ловне основе	15 000	13 000			
Информациони систем	404 150	117 389	74 860	19	64
Интегрални информациони систем	5 500 000		5 499 673	100	
Израда запрем. и сортим. таблица за	800 000				
Набавка основних средстава	13 076 764	4 563 801	3 302 814	25	72
Изградња и куповина објеката	5 725 067	1 358 111	1 362 535	24	100
Остало	3 917 800	207 321	137 787	4	66
УКУПНО:	52 096 931	19 798 463	25 496 902	49	129

У 2019. години укупно је уложено у инвестиције 25,5 милиона КМ што је 49% од планираних. Највише се инвестирало у биолошке инвестиције, 7,98 милиона КМ или 31,3 % од укупних инвестиција у 2019. години, затим у Интегрални информациони систем 5,5 милиона КМ што је 21,6 % укупних инвестиција, потом у изградњу и реконструкцију шумских камионских путева 4,9 милиона (19,2 % укупних инвестиција), набавку основних средстава 3,3 милиона (13,0%) и у израду ШПО 2,2 милиона (8,8 % укупних инвестиција). Највећи подбачај инвестиција биљежимо у инвестицијама везаним за остала инвестициона улагања која су остварена са 4 % у односу на план, те у постојећи информациони систем које су остварене са 19 % у односу на планиране.

Да би се биолошке инвестиције као најважније, уз уважавање свих осталих инвестиција, остваривале у планском оквиру потребно је обезбједити средства из надокнаде за унапрјеђење општекорисних функција шума у знатно већем износу у односу на ову и неколико претходних година. У поређењу са инвестиционим улагањима у 2018. години остварено је веће улагање за 29% односно вриједносно за 5,7 милиона КМ, што је у највећој мјери посљедица инвестирања у Интегрални информациони систем.

12. ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА

Предузеће је у 2019. години остварило укупан приход у износу од 202.114.628 КМ што је за 1 % (1,1 милион КМ) мање од прошлогодишњег остварења, док је знатно мање од планираног (13,5 милиона КМ). Мање остварен укупни приход у односу на план је највећим дијелом узрокован неизвршењем планиране реализације ШДС.

Највећи дио пословних прихода се односи на приходе од продаје шумских дрвних сортимената-174,7 милиона КМ или 87 % укупних пословних прихода и на приходе остварене из намјенских извора, члан 89. Закона о шумама у износу од 13,1 милион КМ или 6,5 % од укупних пословних прихода.

Структура оствареног прихода и расхода приказана је у следећој табели:

Врста прихода и расхода	План за 2019.г.	Остварење		Индекс		Процентуално учешће	
		2018.г.	2019.г.	4/2	4/3	2018.г.	2019.г.
1	2	3	4	5	6	7	8
Пословни приходи	214 686 691	201 635 971	200 318 708	93	99	99,24	99,11
Финансијски приходи	409 860	771 052	497 098	121	64	0,38	0,25
Остали приходи	529 730	717 385	1 201 423	227	167	0,35	0,59
Приходи од усклађ. вриједности имовине		6 697	20 771			0,00	0,01
Приходи по основу пром. рач. пол. и испр. грешке из ран. год.	6 000	57 197	76 627	1277	134	0,03	0,04
УКУПАН ПРИХОД	215 632 281	203 188 302	202 114 628	94	99	100	100
Пословни расходи	208 773 569	193 922 200	194 782 899	93	100	97,71	98,51
Финансијски расходи	986 767	1 644 811	1 461 776	148	89	0,83	0,74
Остали расходи	804 939	2 806 550	1 358 045	169	48	1,41	0,69
Расходи од усклађ. вриједности имовине		532	853		160	0,00	0,00
Расходи по основу пром.рач. пол. и испр. грешке из ран. год.	12 000	91 173	119 093	992	131	0,05	0,06
УКУПАН РАСХОД	210 577 275	198 465 266	197 722 666	94	100	100	100
БРУТО РЕЗУЛТАТ	5 055 007	4 723 035	4 391 962	87	93		
ПОРЕЗ		708 319	228 589		32		
НЕТО РЕЗУЛТАТ	5 055 007	4 014 716	4 163 373	82	104		

Укупна бруто добит на нивоу Предузећа је 4 391 962 КМ. Двадесет три организациона дијела остварила су добит у износу од 6 851 609 КМ, међу њима предњаче: ШГ „Рибник“ 1 327 349 КМ, ШГ „Приједор“ 1 311 611 КМ и ШГ „Градишка“ 797 123 КМ.

Осам организационих дијелова је пословало са губитком у укупном износу од 2 459 647 КМ. То су: ЦСРП Добој 726 266 КМ, ШГ „Врбања“ 531 488 КМ, ШГ „Оштрељ“ 442 682 КМ, ЦГК Требиње 251 332 КМ, ШГ „Борја“ 197 684, ШГ „Лисина“ 155 447, ШГ „Дрина“ 141 021 и ШГ „Мајевица“ 13 725.

У односу на претходну годину смањило се износ укупног губитка као и број организационих дијелова који послују са губитком.

Структура расхода је приказана у следећој табели.

	Врста пословних расхода	План за период 01.01- 31.12.19.	I-XII 2018.г.		I-XII 2019.г.		% остварења	
			3	4	5	6	4/2	4/3
1	1	2	3	4	5	6		
	Набавна вриједност продате робе	185 000	123 905	143 763	78	116		
	Трошкови материјала	6 191 676	4 829 533	4 435 510	72	92		
	Трошкови горива и енергије	5 187 177	4 665 575	4 499 167	87	96		
	Трошкови зарада и накнада зарада	93 783 044	92 522 871	94 505 398	101	102		
	1 - сјеча и израда шумских дрвних сортимената	15 834 408	14 244 072	14 221 920	90	100		
	2 - привлачење шум. Дрв. сорт. од пања до кам. пута	31 315 529	26 358 031	26 286 804	84	100		
	укупно /1+2/	47 149 937	40 602 103	40 508 724	86	100		
	3 - Остале производне услуге	13 331 800	9 482 259	9 405 693	71	99		
	Укупно трошкови производних услуга /1+2+3/	60 481 737	50 084 362	49 914 417	83	100		
Амортизација основних средстава	8 456 008	8 115 476	8 721 516	103	107			
Трошкови накнаде за шуме-члан 89.ЗОШ-а	13 330 329	13 043 639	12 751 504	96	98			
Накнада за општине	17 776 198	17 196 194	16 785 464	94	98			
Остали нематеријални трошкови	3 382 399	3 340 645	3 026 160	89	91			
Укупно	208 773 569	193 922 200	194 782 899	93	100			
2	Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима			1 312				
	Расходи камата и негативних курсних разлика	971 267	1 599 473	1 389 797	143	87		
	Остали финансијски расходи	15 500	45 338	70 667	456	156		
	Укупно	986 767	1 644 811	1 461 776	148	89		
3	Губици по основу расходовања, продаје и отписа осн. средств. и немат. улагања		11 827	7 704		65		
	Мањкови		1			0		
4	Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраж.и остали расходи	804 939	2 794 722	1 350 341	168	48		
	Укупно	804 939	2 806 550	1 358 045	169	48		
5	Расходи од усклађивања вриједности имовине		532	853		160		
6	Расходи по основу промјене рач. политика	12 000	91 173	119 093	992	131		
	СВЕУКУПНИ РАСХОДИ	210 577 274	198 465 266	197 722 666	94	100		

Укупни расходи су мањи од планираних за 6 %, док су у односу на претходну годину остварени 100 %.

Од трошкова производних услуга у укупном износу од 49.914.417 КМ трошкови сјече и израде износе 14.221.920 КМ или 28,49 %, трошкови привлачења 26.286.804 КМ или 52,66 %, а остале производне услуге (трошкови изградње тракторских и анималних влака, трошкови одржавања камионских путева, трошкови одржавања путничких и теренских возила и друга одржавања, трошкови закупнина, трошкови рекламе и пропаганде, трошкови развојних услуга и друге производне услуге) износе 9.405.693 КМ или 18,84 %. У укупним пословним расходима трошкови производних услуга учествују са 25,63 %. Учешће зарада и накнада зарада у укупним пословним расходима је 48,52 %. Трошкови бруто зарада и накнада зарада су већи од остварених у 2018. години за 2 %, а од планираних за 1 %.

Просјечни трошкови сјече и израде су 11,45 КМ/м³ (што је за 0,38 КМ/м³ више у односу на 2018. годину), а привлачења 17,97 КМ/м³ (што је за 0,64 КМ/м³ више у односу на 2018. годину), односно укупно 29,42 КМ/м³ (власита средства 30,64 КМ/м³, екстерни извођачи 28,91 КМ/м³). У односу на прошлу годину остварени су већи трошкови за 1,02 КМ/м³. У укупној структури трошкова екстерних извођача трошкови сјече учествују са 35 %, а трошкови привлачења са 65 %.

Биланс стања на дан 31.12.2019. године

Категорија	Стање 31.12.2018.	Стање 31.12.2019.	Индекс
Стална имовина	103 766 123	111 685 376	108
- Нематеријална улагања	9 350 711	15 090 264	161
- Основна средства	93 797 170	96 055 382	102
- Биолошка ср и ср културе	255 363	250 630	98
- Дугорочни фин. пласмани	362 879	289 100	80
Обртна средства	34 523 438	30 426 815	89
- Залихе	12 741 093	13 284 426	104
- Краткорочна потраживања	12 423 883	11 327 415	91
- Готовина	2 818 556	905 322	32
- Остало	6 122 218	4 909 652	80
Укупна актива	137 871 873	142 112 191	103
Капитал	54 579 872	58 518 995	107
Дугорочна резервисања	5 627 255	6 096 205	108
Дугорочне обавезе	13 776 257	13 197 771	96
Краткорочне обавезе	63 888 489	64 299 220	101
Укупна пасива	137 871 873	142 112 191	103
Ванбилансна евиденција	6 778 201 209	6 925 731 756	102

Стална имовина Предузећа већа је за 8 % у односу на стање истог датума прошле године. Обртна средства су мања за 11 % у односу на исти датум прошле године са неповољном структуром, тако да најликвиднија обртна средства која обезбјеђују тренутну ликвидност, а то је готовина, у укупним обртним средствима учествују са 2,95%, док је учешће залиха 43,66%. Вриједност залиха је за 4% већа него прошле године, а краткорочна потраживања су мања за 9%, док је готовина мања за 68 % у односу на вриједност исказану за прошлу годину. На ликвидност Предузећа највећи утицај у негативном смислу имају ненаплаћена потраживања од купаца и друга потраживања из претходног периода, затим и потраживања настала у текућој години на основу уговора са купцима са пролонгираним роком наплате. Дугорочне обавезе су смањене за 4%, а краткорочне обавезе су повећане за 1% у односу на 2018. годину.

Све ово има за посљедицу угрожавање дугорочне и краткорочне финансијске равнотеже из разлога неповољне структуре пасиве и активе Предузећа, тако да су трајни капитал, дугорочна резервисања и дугорочне обавезе мањи од сталне имовине и залиха што нарушава финансијску стабилност Предузећа. Финансијска стабилност је, у ствари, однос укупних дугорочно везаних средстава и трајних и дугорочних извора финансирања. Пожељна вриједност коефицијента

финансијске стабилности је мања од један, јер то одговара стању финансијске равнотеже у коме су трајни и дугорочни извори финансирања већи од дугорочно везаних средстава, што обезбјеђује сигурност у одржавању ликвидности.

Предузеће има коефицијент финансијске стабилности 1,603 (прошла година 1,571). Коефицијент опште ликвидности (текућа средства/текуће обавезе) је 0,47 (прошла година 0,53).

Овако израчунати коефицијент ликвидности као економски показатељ има одређене мањкавости, јер један дио залиха (сталне залихе) које чине текућа средства суштински никад не поприме обиљежје обртне имовине. Та трајна обртна средства мобилишу се спорије од доспијећа обавеза (краткорочних), ако се са њима финансирају.

Да би се добила потпуна слика економског положаја Предузећа потребно је користити различите методе и технике финансијске анализе, што није предмет овог Извјештаја, него посебне свеобухватне анализе која садржи: вертикалну и хоризонталну анализу, анализу трендова и рацио анализу или анализу рацио бројева (коефицијената).

Са финансијског становишта, најбитнији су фактори ликвидности: методи финансирања пословних улагања; композиција финансијске структуре; ефикасност и економичност коришћења пословних средстава и усклађеност новчаних токова. Методама финансирања, као што је познато, успостављају се хоризонтални односи између дугорочних и краткорочних извора финансирања у пасиви биланса стања, и сталних и повремених пословних средстава у активи. Избором појединих метода финансирања може се утицати на стање ликвидности и степен рентабилности посредством њихових дејстава на нето-обртна средства, као детерминанту ликвидности и трошкове финансирања као негативну компоненту рентабилности.

Метод финансирања према рочности везивања средстава налаже да се фиксна и стална потребна обртна средства финансирају из дугорочних извора сопствених и позајмљених, а да се укупне повремене потребе за обртним средствима подмирују из краткорочних извора. Финансијску структуру Предузећа одржава пасива биланса стања у којој је пресудан релативни однос између туђих и сопствених извора средстава.

Коефицијент укупне економичности је 1,022, док је коефицијент пословне економичности 1,028. Продуктивност мјерена односом пословног прихода и броја радника у висини је оне из претходне године и износи 40.863 КМ по раднику и највећа је у ШГ Приједор 64.386 КМ по раднику, а најмања у ШГ Оштрељ 31.876 КМ по раднику. Продуктивност мјерена количником производње ШДС и броја радника укупно за предузеће је 384 m³ по раднику, највећа је у ШГ Приједор 750 m³ по раднику, а најмања у ШГ Оштрељ 294 m³ по раднику.

Просјечна мјесечна нето плата (нето плате и накнаде плата) по раднику је 995 КМ и већа је од просјечне нето плате за 2018. годину за 5 %.

Просјечна мјесечна плата по раднику је 980 КМ и већа је од просјечне нето плате за 2018. годину за 18 %. Ово повећање плате је једним дијелом настало због примјене новог обрачуна плата од септембра 2018. године, гдје је трошак топлог obroка саставни дио плате.

13. ПРЕГЛЕД ПОТРАЖИВАЊА

Преглед доспјелих и наплаћених потраживања на дан 31.12.2019. године

Конто	Назив конта	Почетно стање	Промет за период	Потраживања од купаца 01.01.-31.12.2019.г.	Укупно	Доспјело за наплату до 31.12.2019.г.	Наплаћено до 31.12.2019.г.	Није наплаћено, а доспјело до 31.12.2019.г.	Није доспјело на наплату	Салдо купца	Процент наплате
1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7 (8+9)	8	9	10 (6-7)	11 (9+10)	12 (8:7)
201 0	Потраживања од купаца из РС	7 905 606	- 63 372	189 173 530	197 015 764	193 102 003	190 010 920	3 091 083	3 913 761	7 004 844	98,40
201 1	Потраживања од куп. из РС - држ. установе	259 592	738	1 394 137	1 654 467	1 604 936	1 452 193	152 743	49 531	202 274	90,48
201 2	Потраживања од куп. из РС - малопродаја	125 127	8 136	7 248 029	7 381 292	7 378 917	7 274 441	104 476	2 375	106 851	98,58
201 3	Потраживања од купаца из РС - остали купци	35 673	- 5 259	833 664	864 078	864 078	836 973	27 105		27 105	96,86
201	Потраживања од купаца из РС	8 325 998	-59 757	198 649 360	206 915 601	202 949 934	199 574 527	3 375 407	3 965 667	7 341 074	98,34
202 0	Потраживања од купаца из Федерације БиХ	439 044	- 11 121	3 220 401	3 648 324	3 450 925	3 372 519	78 406	197 999	275 805	97,73
203 0	Потраживања од купаца из Брчко Дистрих.	24 112		163 046	187 158	162 642	145 309	17 333	24 516	41 849	89,34
	Купци у земљи (201+202+203)	8 789 154	- 70 878	202 032 807	210 751 083	206 563 501	203 092 355	3 471 146	4 187 582	7 658 728	98,32
204 0	Потраживања од купаца из иностранства			1 536	1 536	1 536	1 536				100,00
	Укупно купци (201+202+203+204)	8 789 154	- 70 878	202 034 343	210 752 619	206 565 037	203 093 891	3 471 146	4 187 582	7 658 728	98,32
208 00	Сумњива и спор. потр.-бивше држ.пилане	736 055			736 055	736 055	1 323	734 732		734 732	0,18
208 01	Сумњива и спорна потр.-купци из РС	9 928 937	- 1 060 004		8 868 933	8 868 933	181 094	8 687 839		8 687 839	2,04
208 02	Сумњива и спорна потр.-државне устан.	300 479	- 24 517		275 962	275 962	4 407	271 555		271 555	1,60
208 03	Сумњива и спорна потр.-купци малопр.	19 617	- 850		18 767	18 767		18 767		18 767	0,00
208 04	Сумњива и спорна потр.-ост.куп.из РС	114 635	- 13 964		100 671	100 671		100 671		100 671	0,00
208 1	Сумњива и спорна потр.-куп.из Федерације	699 984	- 160 538		539 446	539 446	16 000	523 446		523 446	2,79
208 2	Сумњива и спор. потр.-купци из Брчко Дис.	52 192			52 192	52 192		52 192		52 192	0,00
208 3	Сумњива у спор. потр.- од куп.из иностр.	305 977	- 2 863		303 114	303 114		303 114		303 114	0,00
208	Сумњива и спорна потраживања	12 157 876	- 1 262 736		10 895 140	10 895 140	202 824	10 692 316		10 692 316	1,86
	Купци + сумњива и спорна потр. (201+202+203+204+208)	20 947 030	- 1 333 614	202 034 343	221 647 759	217 460 177	203 296 715	14 163 462	4 187 582	18 351 044	93,49

Купци из Републике Српске-ненаплаћено, а доспјело потраживање на дан 31.12.2019. године износи 3.091.083 КМ.

Купци државне установе-испоручено огревно дрво за период 01.01.-31.12.2019. године износи 1.394.137 КМ. Укупна обавеза купаца за испоручено огревно дрво на дан 31.12.2019. године износи 1.654.467 КМ, од чега је наплаћено 1.452.193 КМ.

На ставци остали купци исказана су укупна потраживања у износу од 864.078 КМ, од чега је до 31.12.2019. године наплаћено 836.973 КМ.

Купци из Федерације БиХ-ненаплаћено, а доспјело потраживање на дан 31.12.2019. године износи 78.406 КМ.

Купци из Брчко Дистрикт-ненаплаћено, а доспјело потраживање на дан 31.12.2019. године износи 17.333 КМ.

Укупна сумњива и спорна потраживања на дан 31.12.2019. године износила су 10.895.140 КМ, од којих је наплаћено 202.824 КМ.

Преглед потраживања за групу конта (221, 222, 223, 224, 225, 226, 229, 231, 233, 239)

На конту 2210 су књижена потраживања за камате купцима из РС по закљученим репрограмима и каматама које су обрачунате на основу уговора за прекорачење валутног рока. На дан 31.12.2019. године потраживање за обрачунате камате износи 501.445 КМ.

На конту 2211 су књижена потраживања за камате купцима из Федерације које су обрачунате на основу уговора за прекорачење валутног рока. На дан 31.12.2019. године потраживање за обрачунате камате износи 38.793 КМ.

На групи конта 222 књижена су потраживања од запослених за испоручено огревно дрво, аконтације за службена путовања, прекорачења ПТТ услуга из ВП мреже, кориштење услуга друштвених исхрана, мањкови по инвентурама. Приликом исплате плате затварају се обавезе за доспјеле рате за испоручено огревно дрво, трошкове услуга ПТТ, трошкови друштвене исхране, а аконтације за службена путовања се затварају по реализацији и правдању путних трошкова насталих по путним налозима.

На групи конта 223 књижена су потраживања од државних организација и органа.

На конту 2240 књижено је потраживање за више плаћен порез на добит у износу 846.444 КМ.

Конто 2250-потраживање за преплаћене остале порезе и доприносе-више плаћени порези и доприноси за 119.054 КМ.

На конту 2290 књижена је исправка вриједности потраживања (потражни промет) у износу од 523.593 КМ.

На конту 2310 књижена су потраживања по закљученим репрограмима и на дан 31.12.2019. износи 117.978 КМ

На конту 2311 књижена су потраживања за испоручено огревно дрво–продаја на рате (удружења пензионера, борачке организације, школе, полиција и др.).

Преглед потраживања за групу конта (221, 222, 223, 224, 225, 226, 229, 231, 233, 239)

Конто	Назив конта	Почетно стање 01.01.2019. године	Промет за период	Потраживања за период 01.01. до 31.12.2019.	Укупно	Наплаћено	Салдо 31.12.2019. године	Процент наплате
1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8(6-7)	9(7-6)
213 0	Остала потраживања из специф.послова	38 110		24 530 831	24 568 941	24 488 549	80 392	99,67
219 0	Исправка потр.из специф.послова							
	Укупно (213+2019)	38 110		24 530 831	24 568 941	24 488 549	80 392	99,67
221 0	Потраживања за камату од лица из РС	721 557	52 339	343 187	1 117 083	615 638	501 445	55,11
221 1	Потраживања за камату од лица из Федер.	24 223	11 152	6 375	41 750	2 957	38 793	7,08
221	Потраживања за камату и дивиденту	745 780	63 491	349 562	1 158 833	618 595	540 238	53,38
222 0	Аконтације за служ.пUTOвање	20 790		43 592	64 382	36 269	28 113	56,33
222 1	Потраживање од запосл.за огрев	344 138	696	1 068 561	1 413 395	1 179 696	233 699	83,47
222 2	Потраж.од запосл.за телефоне	55 695	2 395	642 101	700 191	673 996	26 195	96,26
222 3	Потраж.од запослених за штете	65 559		65 559	65 559	21 448	44 111	32,72
222 4	Потраживање од запосл.за мањкове	93 139		42 631	135 770	5 766	130 004	4,25
222 9	Остала потраживања од запослених	110 292		218 876	329 168	199 995	129 173	60,76
222	Потраживања од запослених	689 613	3 091	2 015 761	2 708 465	2 117 170	591 295	78,17
223 0	Потраживања од фонда здравства	176 923		188 682	365 605	159 251	206 354	43,56
223 1	Потраживања оф Фонда дј-заштите	45 958	- 1 812	376 875	421 021	341 248	79 773	81,05
223 2	Потраживања од Минист.-проширена репр.	1 107 258		1 379 876	2 487 134	1 669 898	817 236	67,14
223 3	Потраживања од Завода за запошљ.	46 153	- 1 000	256 177	301 330	276 892	24 438	91,89
223 4	Потраж.од других орг. и организација	56 231		100 150	156 381	45 000	111 381	28,78
223 5	Потраж.од Фонда ПИО	10 024		8 636	18 660	15 818	2 842	84,77
223 6	Потраж.од Минист.-приватне шуме	56 028		38 386	94 414	80 816	13 598	85,60
223 7	Потраж.по основу дотација	6 145		3 000	9 145		9 145	0,00
223	Потраживања од држ.орг.и организација	1 504 720	- 2 812	2 351 782	3 853 690	2 588 923	1 264 767	67,18
224 0	Потраживања за више пл.порез на добит	704 315	- 417 688	622 190	908 817	62 373	846 444	6,86
225 0	Потраживање за прелла.ост пор.и доприносе	51 974		69 032	121 006	1 952	119 054	1,61
226	Остала краткорочна потраживања	22 605		43 766	66 371	22 991	43 380	34,64
229 0	Исправка врједности друг.крат.потраживања	- 538 191		14 598	- 523 593		- 523 593	0,00
231 0	Краткорочни кред.у земљи-репрограми	173 250	- 3 200		170 050	52 072	117 978	30,62
231 1	Краткорочни кред.у земљи-огрев на рате	616 445	- 184	2 339 542	2 955 803	2 148 869	806 934	72,70
231 8	Спорна потраж.по кредитима у земљи	97 302		69 212	166 514	83 361	83 153	50,06
231	Краткорочни кредити у земљи	886 997	- 3 384	2 408 754	3 292 367	2 284 302	1 008 065	69,38
233 0	Дуго.кредита који досп.до једне год.			10 089	10 089	10 089		100,00
239 0	Испр.потр.краткор.финанс.пласмана	- 186 759	- 120 044	107 944	- 198 859		- 198 859	0,00
	Укупно:	3 919 164	-477 346	32 524 309	35 966 127	32 194 944	3 771 183	89,51

14. ПРЕГЛЕД ОБАВЕЗА

401	Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава:	3.496.020
	Резервисања за просту репродукцију	3.368.680
	Резервисања за ревитализацију остал.шум.произ.	23.618
	Резервисања за ИПА програм	103.723
404	Резервисања за накнаде и бенифиције запослених	2.001.592
407	Одложене пореске обавезе	
408	Разграничени приходи и примљене донације	95.389
409	Остала дугорочна резервисања	503.204
413	Дугорочни кредити	10.797.313
	Дугорочни кредит- Нова банка-31558386	4.497.313
	Дугорочни кредит-информациони систем	5.500.000
	Дугорочни кредит-сортиментне и запр.таблице	800.000
419	Остале дугорочне обавезе	2.400.458
420 до 423	Краткорочни кредити и обавезе по емитованим краткорочним хартијама од вриједности	0
424 и 425	Дио дугорочних финансијских обавеза које за плаћање доспјева у периоду до годину дана:	5.795.294
	Дио дугорочног кредита- Нова банка-31558386	5.795.294
429	Остале краткорочне финансијске обавезе	43.731
430	Примљени аванси, депозити и кауције	8.560.495
	Примљени аванси	4.176.515
	Примљене кауције -извођачи	4.025.973
	Примљене кауције -озбиљност понуде	291.526
	Примљени аванси из иностранства	13.706
	Примљени аванси- малопродаја	52.775
432+433	Добављачи	19.716.321
	Добављачи из земље	18.716.869
	Добављачи из Федерације БиХ	971.530
	Добављачи из Брчко Дистрикта БиХ	27.922
	Добављачи за нефактурисану робу	
435	Добављачи из иностранства	49.744
439	Остале обавезе из пословања	666.654
	Остале обавезе из пословања	16.798
	Остале обавезе из пословања проширена репрод.	649.856
450 до 458	Обавезе за зараде и накнаде зарада	14.529.845
	Обавезе за зараде	6.801.965
	Обавезе за топли оброк	60.005
	Обавезе за порезе	344.056
	Обавезе за доприносе	7.307.876
	Обавезе за остала нето примања	4.550

Извјештај о извршењу производно-финансијског плана за 2019. годину

	Обавезе за порезе и доприносе-остала лична примања	
	Обавезе за теренски додатак	1.421
	Обавезе за награде и помоћи	9.722
	Обавезе за регрес	250
460 до 469	Друге обавезе	3.331.746
	Обавезе по основу камата	2.844
	Обавезе за дивиденду	2.845.405
	Обавезе према запосленим	184.516
	Обавезе према члановима НО	1.900
	Обавезе према физ.лицима -уговор	139.261
	Обавезе према другим уговорима	4.380
	Обавезе за накнаде штете	54.900
	Обавезе за стипендије	11.776
	Обавезе према Привредној комори	67.520
	Остале обавезе	19.244
470 до 479	Порези на додату вриједност	663.349
48, осим 481	Обавезе за остале порезе, доприносе и друге даџбине	5.864.085
	Комунална такса	10.607
	Порез на имовину	5.462
	Боравишна такса	1.528
	Порез на грађевинско земљиште	8.635
	722435-накнада за општине (по ЗОШ-у)	5.332.409
	0,7% на укупан приход	114.066
	Противпожарна накнада	
	Порез на оружје	680
	Водни допринос	11.456
	Накнада за проф.рехабилитацију	113.092
	Доинос за солидарност	458
	Порез на доходак-уговор	44.164
	Доприноси на доходак-уговор	143.995
	Остале обавезе	77.533
481	Порез на добит	50.616
49, осим 495	Пасивна временска разграничења	5.027.340
	Обрачунати приходи буд.периода-авансне фактуре	3.739.945
	Разграничени приходи по основу потраживања	205.116
	Одложени приходи и примљене донације	997.169
	Остала ПВР	85.110
	УКУПНО	83.593.196

Надокнада за развој неразвијених дијелова општине

ШГ / ОПШТИНЕ	ПОЧ. СТАЊЕ 01.01.2019	УМАЊЕЊЕ ПО ЗОШ-У	Повећање обавезе по основу добијене сагласности	КАМАТЕ по Рјешењу Пореске управе.	ОБАВЕЗА I-III 2019.	ОБАВЕЗА IV-VI 2019.	ОБАВЕЗА VII-IX 2019.	ОБАВЕЗА X-XII 2019.	УПЛАТЕ ДО 31.12.2019.	ДОСПЈЕЛА ОБАВЕЗА НА ДАН 31.12.2019.	УКУПНА ОБАВЕЗА НА ДАН 31.12.2019.
1	2	2а	2б	3	4	5	6	7	8=2+2б+3+4+5-7	9=2+2б+3+4+5+6-7	
Бања Лука-Бања Лука	157.309		1.168	43.861	75.490	94.764	108.584	372.591	1	108.584	
Бања Лука-Лакташи	4.535	17.426		6.184	16.675	23.343	14.556	50.737	0	14.556	
Бања Лука-Челинац	31.393			43.087	27.998	68.113	69.169	193.081	-22.490	46.678	
Бања Лука-укупно	193.237	17.426	0	93.132	120.163	186.219	192.309	616.409	-22.490	169.819	
Оштрељ-Дринић	229.874	273.965		128.960	175.463	146.626	217.958	661.637	19.286	237.244	
Панос-Вишеград	66.364			49.724	61.556	69.544	64.668	247.188	0	64.668	
Панос-Рудо	19.267	17.424		10.356	30.081	37.859	29.820	97.560	3	29.823	
Панос-укупно	85.631	17.424	0	60.079	91.637	107.404	94.488	344.748	3	94.491	
Бирач-Осмаци	23.767			189	160	2.990	15.439	27.105	0	15.439	
Бирач-Шековићи	56.777			20.831	23.694	44.026	64.920	145.328	0	64.920	
Бирач-Власеница	52.092			62.096	71.434	138.903	117.159	355.103	-30.577	86.582	
Бирач-Зворник	11.421	0		260	886	7.463	3.591	20.031	0	3.591	
Бирач-укупно	144.057	0	0	83.376	96.174	193.382	201.110	547.567	-30.577	170.533	
Градишка-Градишка	100.294	255.210		125.113	135.725	172.496	106.666	576.304	-42.676	63.990	
Градишка-Србац	91.725	949		69.283	87.321	128.777	107.584	377.107	0	107.584	
Градишка-Прњавор	45.549	2.696		31.690	33.794	61.162	53.372	172.194	0	53.372	
Градишка-укупно	237.567	258.855	0	226.086	256.840	362.436	267.622	1.125.605	-42.676	224.946	
Добој-Добој	139.685	26.497		18.540	31.514	27.084	21.958	216.316	507	22.465	
Добој-Модрича	0	0	43.754	0	5.489	13.282	4.640	62.524	0	4.640	
Добој-Дервента	4.662			0	173	3.973	14.861	8.807	0	14.861	
Добој-Петрово	9.405	6.651	10.617	0	8.393	12.365	3.621	40.780	0	3.621	
Добој-Вукосавље	-12.181	7.638		0	4.927	2.702	-7.629	1.265	-5.817	-13.445	
Добој-Дервента-Брод	3.747	22.498	21.808	0	12.001	4.373	-18.182	41.712	217	-17.965	
Добој-Станари	0	13.123	12.035	10.019	2.306	2.551	-2.876	26.911	0	-2.876	
Добој-укупно	145.319	76.406	88.213	0	28.558	66.332	16.393	398.316	-5.093	11.301	
Зеленгора-Калинович	83.296			16.579	81.081	130.744	138.035	393.333	0	138.035	

Извјештај о извршењу производно-финансијског плана за 2019. годину

ШЛ / ОПШТИНЕ	ПОЧ. СТАЊЕ 01.01.2019	УМАЊЕЊЕ ПО ЗОШ-у	Повећање обавезе по основу Добијене сагласности	КАМАТЕ по Рјешењу Пореске управе.	ОБАВЕЗА I-III 2019.	ОБАВЕЗА IV-VI 2019.	ОБАВЕЗА VII-IX 2019.	ОБАВЕЗА X-XII 2019.	УПЛАТЕ ДО 31.12.2019.	ДОСПЈЕЛА ОБАВЕЗА НА ДАН 31.12.2019.	УКУПНА ОБАВЕЗА НА ДАН 31.12.2019.
1	2	2а	2б	3	4	5	6	7	8=2+2б+2в+3+4+5-7	9=2+2б+2в+3+4+5+6-7	
Чемерница-Кнежево	104.856			81.007	155.968	196.320	137.971	538.151	0	137.971	
Чемерница-Мр. Град	691			0	0			691	0	0	
Чемерница-укупно	105.547	0	0	81.007	155.968	196.320	137.971	538.841	0	137.971	
Врбања-Котор Варош	136.961	0	0	79.988	157.848	171.042	122.807	384.962	160.876	283.683	
Мајевица-Бијељина	3.209	1.867		533	0	1.634	646	7.010	-1.634	-987	
Мајевица-Лопаре	23.051			2.947	7.594	37.071	30.593	107.730	-37.067	-6.474	
Мајевица-укупно	26.260	1.867	0	3.481	7.594	38.705	31.239	114.740	-38.700	-7.461	
Лисина-Рибник	1.706	2.495		0	13.022	0	0	14.728	0	0	
Лисина-Бања Лука	0	0		0	0	1.326	0	1.326	0	0	
Лисина-Мркоњић Град	115.366			17.416	89.405	141.279	145.190	363.466	0	145.190	
Лисина -укупно	117.072	2.495	0	17.416	102.427	142.605	145.190	379.519	0	145.190	
Ботин-Невесиње	50.062			3.568	22.169	46.196	18.497	121.996	0	18.497	
Ботин-Источни Мостар	683			7.889	3.465	0	0	12.036	0	0	
Ботин-Гацко	20.470	6.365		21.349	29.437	44.397	33.402	115.652	0	33.402	
Ботин-укупно	71.215	6.365	0	32.805	55.071	90.593	51.899	249.684	0	51.899	
Јахорина-Пале	160.813	961		176.385	228.817	175.980	168.316	741.996	0	168.316	
Приједор-К.Дубица	81.183			82.245	76.473	72.252	50.823	340.154	-28.000	22.823	
Приједор-Нови Град	6.909			48.629	44.145	68.870	38.701	173.324	-4.771	33.930	
Приједор-Костајница	24.017			25.177	25.729	24.892	18.337	99.815	0	18.337	
Приједор-Оштра Лука	48.659		1.004	20.871	30.853	38.958	22.040	140.345	0	22.040	
Приједор-Приједор	102.409		2.198	34.157	153.241	185.274	112.834	477.278	0	112.834	
Приједор-укупно	263.177	0	3.202	211.079	330.441	390.247	242.735	1.230.917	-32.771	209.964	
Рибник-Рибник	159.228	58.632		188.500	328.542	381.448	323.177	1.200.717	-143.000	180.177	
Сјемећ-Рогатица	182.919			129.722	180.533	147.847	132.074	641.021	0	132.074	
Сјемећ-Н.Горажде	5042			0	0	0	1.282	5.042	0	1.282	
Сјемећ-укупно	187.961	0	0	129.722	180.533	147.847	133.356	646.063	0	133.356	

Извјештај о извршењу производно-финансијског плана за 2019. годину

ШГ / ОПШТИНЕ	ПОЧ. СТАЊЕ 01.01.2019	УМАЊЕЊЕ ПО ЗОШ-У	Повећање обавезе по основу добијене сагласности	КАМАТЕ по Рјешењу Пореске управе.	ОБАВЕЗА I-III 2019.	ОБАВЕЗА IV-VI 2019.	ОБАВЕЗА VII-IX 2019.	ОБАВЕЗА X-XII 2019.	УПЛАТЕ ДО 31.12.2019.	ДОСПЈЕЛА ОБАВЕЗА НА ДАН 31.12.2019.	УКУПНА ОБАВЕЗА НА ДАН 31.12.2019.
1	2	2а	2б	3	4	5	6	7	8=2+2б+3+4+5-7	9=2+2б+2в+3+4+5+6-7	
Романија-Соколац	267.493				207.256	282.208	409.246	321.270	1.166.203	0	321.270
Романија-Ист.ст.град	17.481	7.707	6.160	6.160	15.267	3.139	14.269	39.700	82.760	-26.444	13.257
Романија-И.Ново Сар.	-6.163		6.163	6.163	0	20.274	25.727	50	46.001	0	50
Романија-укупно	278.812	7.707	0	12.323	222.522	305.622	449.241	361.020	1.294.964	-26.443	334.577
Дрина-Сребреница	70.508				39.847	62.282	92.543	70.794	265.180	0	70.794
Дрина-Братунац	30.521				23.999	18.725	38.193	49.834	96.214	15.225	65.059
Дрина-укупно	101.029	0	0	0	63.846	81.008	130.736	120.628	361.394	15.225	135.853
Маглић-Фоча	278.043	25.746			90.101	263.652	254.201	199.878	789.691	96.306	296.184
Борја-Теслић	9.140			3.227	111.744	226.641	265.105	229.994	780.643	-164.786	65.208
Височник-Хан Пијесак	334.001	383.688			172.074	375.717	371.612	371.569	1.383.404	-130.000	241.569
Вучевица-Чајнич	205.667				90.834	190.119	171.793	169.193	607.254	51.158	220.351
Вучевица-Ново Горажде	0				0	0	0	86		0	86
Вучевица-укупно	205.667	0	0	0	90.834	190.119	171.793	169.279	607.254	51.158	220.437
Горица-Шипово	255.786	0			50.685	252.162	304.922	219.141	863.555	0	219.141
Горица-Језеро	1.101	44.803			0	0	0	0	629	472	472
Горица-Источ. Купрес	34.150				29	28.572	11.160	42.863	73.911	0	42.863
Горица-укупно	291.037	44.803	0	0	50.714	280.734	316.082	262.004	938.095	473	262.477
ЦГК-Билећа	0				0	0	0	0		0	0
Трескавица-Трново	6.069				12.558	66.355	66.614	26.473	151.596	0	26.473
Клековача-Источни Дрвар	302.147	0			0	264.693	69.541	195.544	636.382	-1	195.543
Милићи-Милићи	42.925				39.010	78.658	77.181	58.814	275.763	-37.989	20.825
СВЕУКУПНО	4.196.086	1.176.340	88.213	36.499	2.475.607	4.566.601	5.100.037	4.479.807	16.794.241	-331.198	4.148.609

Обавезе према општинама по почетном стању у 2019. години износили су 4.196.086 КМ. У 2019. години плаћено је 16.794.241 КМ. Доспјеле обавезе на крају 2019. године су више плаћене у износу од 331.198 КМ, а укупна обавеза на дан 31.12.2019. године износи 4.148.609 КМ, гдје су садржане и камате по рјешењу Пореске управе у износу од 36.499 КМ.

Стање рачуна накнаде за коришћење шума и шумског земљишта у 2019. години

Р.бр.	ШГ	ОБАВЕЗА ПО ЗОШ-У ЗА ПРОСТУ РЕПР. 2018.	ОБАВЕЗА ПО ЗОШ-У ЗА ПРОСТУ РЕПР. I-XII 2019.	УЛАГАЊА - ИЗВРШЕНИ РАДОВИ - Д 4010- 31.12.2019.- укупно	НИСУ ИЗВРШЕНИ РАДОВИ ПРЕМА ОБАВЕЗИ 31.12.2019.- укупно	НИСУ ПЛАЋЕНИ ИЗВРШЕНИ РАДОВИ У 2018.	УКУПНО ПЛАЋЕНИ ИЗВРШЕНИ РАДОВИ У 2018. и 2019.	ПЛАЋЕНИ ИЗВРШЕНИ РАДОВИ У 2018. до 31.12.2019.	ПЛАЋЕНИ ИЗВРШЕНИ РАДОВИ У 2019. ЗА 31.12.2019.	УКУПНО НИСУ ПЛАЋЕНИ ИЗВРШЕНИ РАДОВИ	УКУПНО НИСЕ ПЛАЋЕНО ПО ОБАВЕЗИ
	1	2	3	4	5=2+3-4	6	7	8	9=7-8	10=4-9	11=2+3+6-7
1	"Бања Лука"	0	458.822	458.822	0	91.381	350.605	91.381	259.224	199.599	199.599
2	"Оштрел"	240.822	491.067	279.203	452.686	27.198	268.522	27.198	241.325	37.878	490.565
3	"Панос"	0	277.742	277.742	0	16.796	246.965	16.797	230.168	47.574	47.574
4	"Бирач"	96.524	406.620	503.145	0	130.303	368.465	130.303	238.162	264.982	264.982
5	"Градишка"	0	885.160	885.160	0	52.446	866.743	52.446	814.297	70.863	70.863
6	"Добој"	0	247.989	247.989	0	9.927	234.412	9.927	224.485	23.504	23.504
7	"Зеленгора"	0	307.518	307.518	0	159.450	311.768	159.450	152.319	155.199	155.200
8	"Чемерница"	161.838	433.887	593.153	2.572	339.447	683.798	339.447	344.351	248.802	251.375
9	"Врбања"	15.574	370.849	386.424	0	21.345	241.791	21.345	220.446	165.977	165.977
10	"Мајевица"	112.299	70.436	100.414	82.322	63.395	90.538	63.395	27.143	73.271	155.592
11	"Лисина"	109.388	276.239	385.627	0	149.925	423.005	149.925	273.080	112.547	112.547
12	"Ботин"	0	217.527	217.527	0	117.916	230.632	117.916	112.716	104.811	104.811
13	"Јахорина"	337.319	569.017	617.890	288.446	117.026	661.535	117.026	544.509	73.381	361.827
14	"Приједор"	412.254	856.428	403.882	864.799	26.829	283.342	26.829	256.513	147.369	1.012.169
15	"Рибник"	0	922.155	764.737	157.418	142.927	479.422	142.927	336.495	428.242	585.660
16	"Семећ"	0	510.058	510.058	0	258.102	726.390	258.102	468.288	41.770	41.770
17	"Романија"	713.572	1.040.263	870.358	883.477	510.076	1.144.290	510.076	634.214	236.144	1.119.621
18	"Дрина"	0	290.296	290.296	0	1.104	270.629	1.104	269.526	20.771	20.771
19	"Маглић"	0	609.073	609.073	0	73.922	640.187	73.922	566.266	42.807	42.807
20	"Борја"	83.121	577.450	660.571	0	150.426	734.247	150.426	583.821	76.749	76.750
21	"Височник"	0	1.010.713	842.855	167.858	281.791	804.874	281.791	523.083	319.772	487.630
22	"Вучевица"	86.260	487.823	574.084	0	125.289	655.920	125.289	530.631	43.453	43.453
23	"Горица"	323.343	716.382	726.386	313.338	241.951	419.154	119.151	300.004	426.382	862.521
24	ЦГК	0	1.482	1.482	0	0	1.482	0	1.482	0	0
25	"Трескавица"	4.418	129.086	121.708	11.795	0	121.708	0	121.708	0	11.795
26	"К.-Потоци"	20.739	412.711	359.878	73.572	87.563	376.245	87.563	288.682	71.197	144.769
27	"Милићи"	196.007	196.315	321.928	70.395	49.046	297.526	49.046	248.480	73.448	143.843
	УКУПНО	2.913.479	12.773.109	12.317.908	3.368.680	3.245.580	11.934.195	3.122.779	8.811.416	3.506.492	6.997.973

Обавезе за просту репродукцију шума у 2019. години су приказане у табели (колона 3) и износе 12.773.109 КМ, од чега је уложено у складу са Законом о шумама 12.317.908 КМ и остало је 3.368.680 КМ да се уради у 2020. години. Укупно плаћени извршени радови износе 11.934.195 КМ (колона 7), а није плаћено 6.997.973 КМ (колона 11) у односу на насталу обавезу.

15. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА 31.12.2019.г.

	ЗЕМЉИШТЕ	ШУМЕ	ПУТЕВИ	ОСТАЛО (ВОДОВОДИ, МОСТОВИ,ШПО, ЗАШТИТА ШУМА)	УКУПНО
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ					
СТАЊЕ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	592 405 059	6 113 460 952	68 458 030	14 733 274	6 789 057 315
УСКЛАЂИВАЊЕ					
ПОВЕЋАЊА		320 091 888	5 187 215	1 064 677	326 343 780
прираст		313 476 240			313 476 240
Проста и проширена репродукција		6 615 648	5 187 215	1 064 677	12 867 540
СМАЊЕЊА		177 336 482			177 336 482
етат		174 736 463			174 736 463
штете		2 600 019			2 600 019
СТАЊЕ НА КРАЈУ ГОДИНЕ	592 405 059	6 256 216 358	73 645 245	15 797 951	6 938 064 613
КУМУЛИРАНА ИСПРАВКА ВРИЈЕД.					
СТАЊЕ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ			10 122 452	733 652	10 856 104
УСКЛАЂИВАЊЕ					
ПОВЕЋАЊА			1 468 503	8 246	1 476 749
амортизација			1 468 503	8 246	1 476 749
проціена					
СМАЊЕЊА					
кумулирана исправка у отуђењу					
СТАЊЕ НА КРАЈУ ГОДИНЕ			11 590 955	741 898	12 332 853
НЕТО САДАШЊА ВРИЈЕДНОСТ					
СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2019.године	592 405 059	6 256 216 358	62 054 290	15 056 053	6 925 731 761
НЕТО САДАШЊА ВРИЈЕДНОСТ					
СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2018.године	592 405 059	6 113 460 952	58 335 578	13 999 622	6 778 201 209
ПОВЕЋАЊЕ ВРИЈЕДНОСТИ		142 755 406	3 718 712	1 056 431	147 530 549
СМАЊЕЊЕ ВРИЈЕДНОСТИ					
УКУПНО ПОВЕЋАЊЕ ВРИЈЕДНОСТИ		142 755 406	3 718 712	1 056 431	147 530 549

Земљиште

Укупна вриједност земљишта на крају 2019. године износи 592.405.059 КМ.

Шуме

Прираст "шума" у извјештајном периоду износи 313.476.240 КМ и улагања у просту и проширену репродукцију су 6.615.648 КМ, што чини укупно повећање вриједности "шума" за 320.091.888 КМ. Укупно смањење вриједности "шума" износи 177.336.482 КМ, од чега се на "етат" односи 174.736.463 КМ и на штете 2.600.019 КМ. Укупна вриједност "шума" на крају 2019. године износи 6.256.216.358 КМ, што има за резултат повећање вриједности за 142.755.406 КМ.

Путеви

У 2019. години је извршено усклађивање вриједности путева који су рађени у ранијим годинама тако да на крају 2018. године, набавна вриједност путева износи 68.458.030 КМ. Кроз "просту и проширену репродукцију" је уложено у "путеве" 5.187.215 КМ и бруто стање "путева" на крају 2019. године износи 73.645.245 КМ. Исправка вриједности у извјештајном периоду износи 1.468.503 КМ, тако да је укупно стање "исправке" 11.590.955 КМ. Садашња вриједност износи 62.054.290 КМ.

Остало

Кроз "просту и проширену репродукцију" је дошло до улагања у "ШПО и друго" у износу од 1.064.677 КМ, тако да је стање на крају 2019. године 15.797.951 КМ на овој позицији. Исправка је била 8.246КМ, стање исправке 741.898 КМ и "нето стање" на крају 2019. године 15.056.053 КМ, на основу чега је повећана вриједност по основу "осталих улагања" за 1.056.431 КМ.

Укупно стање "набавне вриједности" свих наведених позиција износи 6.938.064.613 КМ, стање "исправке" 12.332.853 КМ и "нето садашња вриједност" износи 6.925.731.761 КМ, на основу чега слиједи да је након свих промјена укупно повећање вриједности на свим позицијама 147.530.549 КМ.

ЗАКЉУЧЦИ

1. План шумскоузгојних радова је извршен са 67 % (проста репродукција 85 % и проширена 44 %) и у односу на претходну годину вриједност радова је већа за 17 %, што говори о позитивном тренду улагања у ову врсту дјелатности, упркос чињеници да је ово недовољно (поготово су недовољна средства посебних намјена за шуме) и остаје обавеза извршења у наредној години.

2. На плану заштите шума и шумског земљишта, дио који се односи на заштиту од бесправних сјеча и крађа шуме и шумских дрвних сортимената, у односу на прошлу годину евидентан је нешто већи обим сјеча мјерено количински за 3 %, али је вриједност нелегално отуђених ШДС знатно увећана-за 21 %, што упућује на чињеницу да су крађе усмјерене на вриједније шумске дрвне сортименте. Значајан помак у спречавању бесправних сјеча и крађе шуме начињен је досљедним провођењем „Акционог плана за сузбијање незаконитих активности у сектору шумарства“, у који су поред ЈПШ укључени Републичка инспекција и МУП. У наредном периоду потребно је уложити максималан напор за унапређење заштите шума и шумског земљишта.

3. Извршење плана производње шумских дрвних сортимената је у подбачају и то: план сјече и израде ШДС извршен са 92 %, привлачење и отпрема са 91 %, док су залихе ШДС на дан 31.12.2019. године сведене на оптималан ниво. Шумска газдинства која су имала прекорачење производње у односу на планирану, дужна су у наредном периоду ускладити производњу шумских дрвних сортимената са важећом ШПО.

4. Остварена је просјечна цијена свих шумских дрвних сортимената (без малопродаје) у висини од 98,33 КМ/м³ и већа је од цијене остварене у 2018. години за 3,06 КМ/м³ и од планом предвиђене цијене за 6,32 КМ/м³.

5. У односу на претходну годину смањен је број организационих дијелова који су пословали са губитком, као и износ тог губитка. Поједини организациони дијелови, који су у претходним годинама имали добре пословне резултате, у 2019. години су пословали са губитком, што ће бити предмет посебне анализе, заједно са свим организационим дијеловима који су исказали губитак, те оним који су позитиван резултат остварили на рачун веће производње шумских дрвних сортимената од планиране, као и оним који дугују велике износе средстава према централном рачуну Предузећа.

6. Извјештај о извршењу производно-финансијског плана за 2019. годину обухвата све сегменте рада и активности Предузећа. Предузеће је у већини сегмената остварило добре пословне резултате, што се односи и на финансијски резултат, односно бруто добит од 4,4 милиона КМ.

Јавно предузеће шумарства
"Шуме Републике Српске" з.д. Соколац
Соколац

Примљено	10.03.20 00	
Бројник Означ	Класификациони Означ	Број Листскола
07	1005	903/20

в.д. ДИРЕКТОР-а
Славен Гојковић, дипл.инж.шум.

